



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ Δ53/2022

(του αρ. 2, παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ` του ν. 4013/2011)

Στην Αθήνα σήμερα, την 13^η Ιουλίου 2022, ημέρα Τετάρτη και ώρα 09.30 π.μ. στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Προεδρεύων: Αδάμ Καραγλάνης (Αντιπρόεδρος)

Μέλη: Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.
Γραμματέας: Αθηνά Σοφιανίδου.

Εισηγήτρια: Αθανασία Τσιτλακίδου, Πολιτικός Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ, Υπάλληλος Αυτοτελούς Γραφείου Θεσσαλονίκης.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη η εισηγήτρια (δια τηλεδιασκέψεως), καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., Μαριλένα Σιδέρη, οι οποίες και αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την ανάθεση του έργου: *«Συντήρηση οδοστρώματος, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης, των οδικών αξόνων της Λ. Συγγρού, Λ. Πειραιώς, Βασ. Σοφίας, Φειδιππίδου & Μεσογείων αρμοδιότητας Δ.ΔΙ.Μ.Υ Περιφέρειας Αττικής»* συνολικής εκτιμώμενης αξίας 10.585.806,45€ χωρίς ΦΠΑ, κατ' επίκληση των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπίγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

Με το υπ' αρ. πρωτ. 392697/06.05.2022 αίτημά της προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή) (αρ. πρωτ. εισερχ. 2466/09.05.2022), το οποίο συμπλήρωσε με τα με α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3089/07.06.2022, υπ' αριθμ.



543335/10.06.2022 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3253/14.06.2022) και υπ' αριθμ. 558439/16.06.2022 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3335/16.06.2022) έγγραφά της, η Περιφέρεια Αττικής αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) ν.4013/2011, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατά τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για τη σύναψη σύμβασης του έργου: «Συντήρηση οδοστρώματος, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης, των οδικών αξόνων της Λ. Συγγρού, Λ. Πειραιώς, Βασ. Σοφίας, Φειδιππίδου & Μεσογείων αρμοδιότητας Δ.Δι.Μ.Υ Περιφέρειας Αττικής» συνολικής εκτιμώμενης αξίας 10.585.806,45€ χωρίς ΦΠΑ και προβλεπόμενης συμβατικής προθεσμίας περάτωσης 9 μηνών από την υπογραφή της.

I. Ιστορικό-πραγματικά περιστατικά

1. Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1.1. Με την υπ' αριθμ.1210/10.05.2019 (ΑΔΑ: Ω3ΗΥ7Λ7-ΙΔΟ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής εγκρίθηκαν, μεταξύ άλλων, οι όροι της «*διακήρυξης του έργου «Συντήρηση οδοστρώματος, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης, των οδικών αξόνων της Λ. Συγγρού, Λ. Πειραιώς, Βασ. Σοφίας, Φειδιππίδου & Μεσογείων αρμοδιότητας Δ.Δι.Μ.Υ Περιφέρειας Αττικής» (κωδικός έργου: 2018ΕΠ58500004), προϋπολογισμού 15.000.000,00€ και δημοσίευσή στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και εν συνεχεία με την υπ' αριθμ. 1616/26.06.2019 (ΑΔΑ: 6ΩΗΤ7Λ7-ΞΥ9) απόφαση η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Αττικής αποφάσισε:*

«Α. Την έγκριση από 25.06.2019 τροποποίησης των όρων της Διακήρυξης,

Β. Να γίνει συμπληρωματική τροποποίηση των όρων της Διακήρυξης, στην οποία να ορίζεται ότι στις ενώσεις εταιριών που συμμετέχουν στο διαγωνισμό απαιτείται κάθε συμμετέχουσα εταιρία να συμμετέχει με ποσοστό τουλάχιστον 30% στην ένωση εταιριών.

Γ. Την Παράταση υποβολής προσφορών για τον ανοιχτό διαγωνισμό άνω των ορίων του έργου «Συντήρηση οδοστρώματος, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης, των οδικών αξόνων της Λ. Συγγρού, Λ. Πειραιώς, Βασ. Σοφίας, Φειδιππίδου & Μεσογείων αρμοδιότητας Δ.Δι.Μ.Υ Περιφέρειας Αττικής» (με α/α ΕΣΗΔΗΣ: 82765, προϋπολογισμού 15.000.000,00€) 19 ημερών ήτοι καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών η 15^η/07/2019, ημέρα Δευτέρα και ώρα 15:00μ.μ., και ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης η 19^η/07/2019, ημέρα Παρασκευή και ώρα 12:00 το μεσημέρι.

Δ. Την εξουσιοδότηση της Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών Περιφέρειας Αττικής για την δημοσίευσή στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας και στον Ελληνικό τύπο, τη μετάθεση της καταληκτικής ημερομηνία προσφορών και τη ρύθμιση τα της συνέχειας του διαγωνισμού.»



1.2. Με τη διακήρυξη με ΑΔΑΜ: 19PROC005005787/27.05.2019 προκηρύχθηκε ηλεκτρονικός ανοιχτός μειοδοτικός διαγωνισμός, άνω των ορίων, συνολικού προϋπολογισμού 12.096.774,19 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, για την «*Συντήρηση οδοστρώματος, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης, των οδικών αξόνων της Λ. Συγγρού, Λ. Πειραιώς, Βασ. Σοφίας, Φειδιππίδου & Μεσογείων αρμοδιότητας Δ.Δι.Μ.Υ Περιφέρειας Αττικής*».

1.3. Ο διαγωνισμός διενεργήθηκε (αποσφράγιση προσφορών), μέσω του εθνικού συστήματος ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ) στις 19.07.2019 και όπως προκύπτει από το από 01.08.2019 1^ο Πρακτικό στη δημοπρασία έλαβαν μέρος εννέα (9) διαγωνιζόμενοι, από τους οποίους έγιναν δεκτοί οι έξι (6) και ανακηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος εταιρεία που προσέφερε μέση τεκμαρτή έκπτωση πενήντα οκτώ και τριάντα πέντε τοις εκατό (58,35%).

1.4. Με την υπ' αριθ.2455/26.09.2019 (ΑΔΑ: 9ΞΖΗ7Λ7-5Μ1) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής αποφασίστηκε κατά πλειοψηφία η έγκριση του ως άνω πρακτικού και αφού λήφθηκαν υπόψιν υπομνήματα συμμετέχουσας εταιρείας.

1.5. Κατά της παραπάνω απόφασης ασκήθηκε προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ στις 18.10.2019 από την εταιρεία «ΕΔΡΑΙΟΣ ΑΤΕ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» προβάλλοντας ως λόγους 1) την έλλειψη κλήσης προς παροχή εξηγήσεων και έλλειψη απολογίας βάσει του αρ. 88, ν. 4412/2016 για τις «ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές» 2) το γεγονός ότι η απόφαση 2455/2019 της Οικονομικής Επιτροπής είναι ακυρωτέα καθώς συνιστά νέα απόφαση και όχι ορθή επανάληψη 3) την ακυρότητα υποβολής προσφοράς της μειοδότης εταιρείας λόγω μη υποβολής ψηφιακά υπογεγραμμένου Ε.Ε.Ε.Σ. εκ μέρους τρίτου φορέα – εκμισθωτή.

1.6. Επί της ως άνω προσφυγής εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 1362/2019 απόφαση της ΑΕΠΠ, η οποία την έκανε δεκτή εν μέρει και ως εκ τούτου ακύρωσε την υπ' αριθμ. 2455/2019 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής «*καθό μέρος παρέλειψε η αναθέτουσα αρχή να ζητήσει διευκρινίσεις από τις εταιρίες «ΙΛΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», «ΟΔΟΣ ΑΤΕ», «ΕΡΓΟΔΥΝΑΜΙΚΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΒΕΤΕ», «ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΣΦΑΛΤΟΜΙΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ» και «ΕΡΓΟΡΟΗ ΑΤΕ» για την τιμή και το κόστος που έκαστη εξ αυτών προτείνει στην προσφορά της» και ανέπεμψε την υπόθεση στην αναθέτουσα αρχή προκειμένου τούτη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 88 του ν.4412/2016, να καλέσει τις εταιρίες να παράσχουν διευκρινίσεις και να εξηγήσουν την τιμή και το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους.*

1.7. Εν συνεχεία, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 3200/23.12.2019 (ΑΔΑ: Ω7Υ47Λ7-00Τ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής, η οποία κάλεσε τις παραπάνω αναφερόμενες εταιρίες «να παράσχουν διευκρινίσεις και να εξηγήσουν την τιμή και το κόστος που έкаστη εξ αυτών προτείνει στην προσφορά της, κατ' εφαρμογή της παρ.2 του άρθρου 367 του ν.4412/2016, σε συμμόρφωσή της με την υπ' αριθμ. 1362/2019 Απόφαση της ΑΕΠΠ» και εξουσιοδότησε «την Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών Περιφέρειας Αττικής, για τη συνέχιση της διαδικασίας του διαγωνισμού σύμφωνα με τις οδηγίες της». Σε συμμόρφωση με την παραπάνω, συντάχθηκε η υπ' αριθμ. 17297/09.01.2020 πρόσκληση της Αναθέτουσας Αρχής για αιτιολόγηση των προσφορών των διαγωνιζόμενων εταιριών.

1.8. Με τις υπ' αριθμ. 83/14.01.2020 (ΑΔΑ: ΨΓΥ07Λ7-ΛΤΜ), 1156/16.06.2020 (ΑΔΑ: 6ΞΝΨ7Λ7-Λ08), 1335/07.07.2020 (ΑΔΑ: Ψ1027Λ7-ΙΑΤ) αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής ορίστηκε και στη συνέχεια τροποποιήθηκε η Ομάδα Εργασίας, αρμόδια για την εξέταση των αιτιολογήσεων των προσκληθέντων οικονομικών φορέων και τη σύνταξη της σχετικής Τεχνικής Έκθεσης τελικώς στις 09.04.2021, σύμφωνα με την οποία στην παραπάνω πρόσκληση αιτιολόγησης προσφορών ανταποκρίθηκαν οι εταιρίες «ΟΔΟΣ ΑΤΕ», «ΕΡΓΟΔΥΝΑΜΙΚΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΒΕΤΕ» και «ΕΡΓΟΡΟΗ ΑΤΕ» και βάσει των υπολογισμών και οι τρεις προσφορές προέκυψαν ζημιογόνες. Στις 02.06.2021, συντάχθηκε η τροποποίηση του 1^{ου} Πρακτικού, το οποίο αφού έλαβε υπόψιν την απόσυρση της προσφοράς «ΕΡΓΟΔΥΝΑΜΙΚΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΒΕΤΕ», τροποποίησε τον πίνακα συμμετεχόντων κατά σειρά μειοδοσίας και ανακήρυξε προσωρινό μειοδότη την εταιρεία «ΟΔΟΣ ΑΤΕ» με μέση τεκμαρτή έκπτωση 54,83%.

1.9. Με την υπ' αριθμ. 1292/15.06.2021 (ΑΔΑ: ΨΓΗ17Λ7-4ΘΖ) απόφαση η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Αττικής αποφάσισε Α) την απόρριψη των προσφορών «των οικονομικών φορέων «ΟΔΟΣ ΑΤΕ» και «ΕΡΓΟΡΟΗ ΑΤΕ» καθώς είναι ζημιογόνες (όπως ρητά η αναλυτική και επαρκώς αιτιολογημένη έκθεση αξιολόγησης που υπεβλήθη από την ορισθείσα ομάδα εργασίας αναφέρει), Β) τον αποκλεισμό από τη συνέχεια της διαδικασίας **Β1)** των εταιριών: • ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΤΕΒΕ • ΙΛΙΟΝ ΕΛΚΑΤΕ ΑΤΕ Γιατί δεν αιτιολόγησαν ως όφειλαν, τις προσφορές τους σύμφωνα με το άρθρο 88 του Ν4412/16 **Β2)** της εταιρείας: • ΕΡΓΟΔΟΜΙΚΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΤΕΒΕ Γιατί δεν υπέβαλε, ως όφειλε, δήλωση παράτασης της προσφοράς της και της εγγυητικής συμμετοχής της στο διαγωνισμό Γ) την ανάδειξη της εταιρείας ΕΔΡΑΙΟΣ ΑΤΕ ως προσωρινού μειοδότη του έργου: «Συντήρηση οδοστρώματος, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης, των οδικών αξόνων της Λ. Συγγρού, Λ. Πειραιώς, Βασ. Σοφίας, Φειδιππίδου & Μεσογείων αρμοδιότητας Δ.ΔΙ.Μ.Υ Περιφέρειας Αττικής», με α/α ΕΣΗΔΗΣ:82765,2 (κωδικός έργου: 2018ΕΠ58500004), προϋπολογισμού 15.000.000,00€, με μέση προσφερόμενη έκπτωση 42,35%. Δ) την εξουσιοδότηση του Αν. Προϊσταμένου της



Διεύθυνσης Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών Περιφέρειας Αττικής για τη συνέχιση της διαδικασίας του διαγωνισμού».

1.10. Κατά της παραπάνω απόφασης ασκήθηκε προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ στις 05.07.2021 από την εταιρεία «ΟΔΟΣ ΑΤΕ» προβάλλοντας ως λόγους 1) το ότι δεν έγινε ορθή κοστολόγηση της Προσφοράς της από την Ομάδα Εργασίας 2) το ότι η πρόσκληση προς αιτιολόγηση της προσφοράς ήταν αόριστη, στερώντας της τη δυνατότητα να αποδείξει κατά τρόπο πλήρη και λυσιτελή τη σοβαρότητα της προσφοράς της. Επί της ως άνω προσφυγής εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 1419/13.08.2021 απόφαση της ΑΕΠΠ, η οποία την απέρριψε.

1.11. Στις 19.07.2021 συντάχθηκε το 2^ο Πρακτικό του διαγωνισμού του εν λόγω έργου, στο οποίο η επιτροπή διαγωνισμού «με την επιφύλαξη της έκδοσης της απόφασης από το 6ο Κλιμάκιο της ΑΕΠΠ» εισηγήθηκε την κατακύρωση της σύμβασης στην εταιρεία «ΕΔΡΑΙΟΣ ΑΤΕ» με μέση τεκμαρτή έκπτωση 42,35% επί του συνόλου της εκτιμώμενης αξίας.

1.12. Το ως άνω πρακτικό ελέγχου δικαιολογητικών και πιστοποιητικών κατακύρωσης του προσωρινού μειοδότη εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 2018/14.09.2021 (ΑΔΑ: ΡΓΜΝ7Λ7-707) απόφαση Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής, η οποία αποφάσισε «[...]την οριστική κατακύρωση του υπό δημοπράτηση έργου στον οικονομικό φορέα, εταιρεία «ΕΔΡΑΙΟΣ ΑΤΕ», με ποσοστό μέσης έκπτωσης σαράντα δύο και τριάντα πέντε τοις εκατό (42,35%)[...]»

1.13. Στις 16.09.2021 κατατέθηκε αίτηση της «ΟΔΟΣ ΑΤΕ» περί ακυρώσεως και αναστολής εκτέλεσης της ισχύος της υπ' αριθμ. 1419/2021 απόφασης της ΑΕΠΠ καθώς και της υπ' αριθμ. 1292/2021 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής, η οποία έγινε δεκτή με την υπ' αριθμ. 2071/16.11.2021 απόφαση Διοικητικού Εφετείου, η οποία ακύρωσε την υπ' αριθμ. 1419/2021 απόφαση της ΑΕΠΠ με το σκεπτικό ότι «[...] μη νομίμως η ΑΕΠΠ απέρριψε την προδικαστική προσφυγή της αιτούσας ενώ έπρεπε, αν ερμήνευε και εφάρμοζε ορθά τις σχετικές διατάξεις, να ακυρώσει την 1292/2021 απόφαση της αναθέτουσας αρχής λόγω του ότι εμφιλοχώρησαν προγενέστερες ουσιώδεις πλημμέλειες της διαγωνιστικής διαδικασίας, οι οποίες επιβάλλουν αφενός μεν την επανάληψή της από το στάδιο της αιτιολόγησης των οικονομικών προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 88 του ν.4412/2016 (με την αποστολή ειδικής και ορισμένης πρόσκλησης προς αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της αιτούσας, και υποβολή νέας, αντιστοιχούσας στην σχετική πρόσκληση, αιτιολόγησης εκ μέρους της αιτούσας του ύψους της οικονομικής προσφοράς της), αφετέρου δε την έκδοση της σχετικής απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της



Περιφέρειας κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής του Διαγωνισμού [...]». Η ως άνω απόφαση διαβιβάστηκε στην Περιφέρεια Αττικής με το υπ' αριθμ. ΓΠ32011/21.12.2021 έγγραφο.

1.14. Την 01.04.2022 συντάχθηκε το 3^ο (ορθό ως προς το 4^ο) Πρακτικό με το οποίο η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε την ακύρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας για τη σύναψη σύμβασης έργου: «ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΟΣ, ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΗΣ ΣΗΜΑΝΣΗΣ, ΤΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΤΗΣ Λ. ΣΥΓΓΡΟΥ, Λ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ, ΦΕΙΔΙΠΙΔΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ».

1.15. Με την υπ' αριθμ. 795/12.04.2022 (ΑΔΑ: ΨΥΧΞ7Λ7-Κ44) απόφασή της η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Αττικής αποφάσισε «1. την ακύρωση της υπ' αριθμ. 1292/15.06.2021 (ΑΔΑ: ΨΓΗ17Λ7-4ΘΖ) Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής, με την οποία αναδείχτηκε προσωρινός μειοδότης του διαγωνισμού του έργου του θέματος η εταιρεία «ΕΔΡΑΙΟΣ ΑΤΕ», με ποσοστό μέσης έκπτωσης σαράντα δύο και τριάντα πέντε τοις εκατό (42,35%). 2. Την ακύρωση της υπ' αριθμ. 2018/14-9-2021 (ΑΔΑ: ΡΓΜΝ7Λ7-707) Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής Περιφέρειας Αττικής, με την οποία κατακυρώθηκε στην εταιρεία ΕΔΡΑΙΟΣ ΑΤΕ ο διαγωνισμός του έργου του θέματος 3. Την ακύρωση του διαγωνισμού του έργου «Συντήρηση οδοστρώματος, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης, των οδικών αξόνων της Λ. Συγγρού, Λ. Πειραιώς, Βασ. Σοφίας, Φειδιππίδου & Μεσογείων αρμοδιότητας Δ.Δι.Μ.Υ Περιφέρειας Αττικής» με α/α ΕΣΗΔΗΣ:82765.2.»

1.16. Στη συνέχεια υποβλήθηκε το υπ' αρ. πρωτ. 392697/06.05.2022 (αρ. πρωτ. εισερχ. 2466/09.05.2022) αίτημα της Περιφέρειας Αττικής προς την Αρχή, σύμφωνα με το οποίο «ζητείται η παροχή της σύμφωνης γνώμης σας για προσφυγή στις διατάξεις του άρθρου 32 (Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση -άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) παρ γ, για τη δημοπράτηση του έργου «Συντήρηση οδοστρώματος, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης, των οδικών αξόνων της Λ. Συγγρού, Λ. Πειραιώς, Βασ. Σοφίας, Φειδιππίδου & Μεσογείων αρμοδιότητας Δ.Δι.Μ.Υ Περιφέρειας Αττικής» , προϋπολογισμού 13.126.400,00Ευρώ (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο συγκεκριμένο εδάφιο του Νόμου: «Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευσηστο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».



Όπως συνοπτικά σας εκθέτουμε στη συνέχεια (αναλυτική αιτιολόγηση υπάρχει στο συνημμένο (1) σχέδιο απόφασης της οικονομικής επιτροπής), συντρέχουν περισσότερες της μία απρόβλεπτες περιστάσεις οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν μπορούσαν να προβλεφθούν από την Υπηρεσία μας, πολλώ δε μάλλον δεν απορρέουν σε καμία περίπτωση από δική μας ευθύνη.

Ειδικότερα: 1) Η εξαιρετικά δυσμενής οικονομική συγκυρία ως αποτέλεσμα της πανδημίας COVID 19 και του πολέμου στην Ουκρανία, με την συνακόλουθη πρωτοφανή αύξηση των τιμών των υλικών και των υπηρεσιών που επέφεραν, συνιστούν όχι απλά μη προβλέψιμο παράγοντα, αλλά κατ' ουσία ανωτέρα βία κατά πάγια αρχή δικαίου (πρβλ άρθρο 225ΑΚ, παρ. 6 άρθρο 10 ν.2690/99 (Κ. Διοικ. Διαδ.) παρ. 5 του άρθρου 27 π.δ. 18/1989, παρ. 1 άρθρο 152 ΚΠολΔ) αφού ρητά στα παραπάνω Νομοθετήματα ορίζεται ότι : «...συνιστά περίπτωση ανωτέρας βίας οποιαδήποτε γεγονός εντελώς εξαιρετικής φύσης, το οποίο δεν αναμενόταν, ούτε ήταν δυνατόν να προβλεφθεί ή να αποτραπεί ούτε με μέσα άκρας επιμέλειας και σύνεσης...». Ως αποτέλεσμα των παραπάνω, οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων στο προγενέστερο έργο (ύψους προϋπολογισμού 15 εκ €) κατέστησαν πλήρως ανεδαφικές και μη βιώσιμες. Δεν υπήρχε ως εκ τούτου, καμία άλλη ορθολογική επιλογή για την Υπηρεσία και την Περιφέρεια Αττικής παρά η ακύρωση του διαγωνισμού. Σε διαφορετική περίπτωση και σε συμμόρφωση με την Α2071/2021 απόφαση του ΔΕΦΑ, θα έπρεπε να ζητηθούν νέες αιτιολογήσεις από τους συμμετέχοντες για τιμές προϊόντων και υπηρεσιών οι οποίες είχαν προσφερθεί προ τριετίας! Για το λόγο αυτό επακριβώς η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Αττικής ενέκρινε, με την υπ' αριθ. 795/2022 (ΑΔΑ:ΨΥΧΞ7Λ7-Κ44) απόφασή της την ακύρωση του διαγωνισμού.

2) Ομοίως, ουσιωδώς συνιστά ανωτέρα βία το γεγονός ότι στο διάστημα των τριών ετών το οποίο μεσολάβησε από την έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας του ακυρωθέντος έργου μέχρι σήμερα, υπήρξαν για πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια (σύμφωνα με τις σχετικές αναφορές των μετεωρολόγων), δύο πολύ ισχυρές κακοκαιρίες στην Αττική (η κακοκαιρία «ΜΗΔΕΙΑ» το 2021 και η κακοκαιρία «ΕΛΠΙΔΑ» το 2022), οι οποίες επέδρασαν καταλυτικά και με εξαιρετικά δυσμενή τρόπο στην κατάσταση των οδοστρωμάτων. Συγκεκριμένα αφενός ο πάγος που σχηματίστηκε εντός της ασφάλτου δημιούργησε αποκολλήσεις ήδη προβληματικών τμημάτων του τελικού αντιολισθηρού τάπητα, αφετέρου τα εκχιονιστικά και τα μηχανήματα που έριχναν αντιπαγετικό αλάτι που επιχειρούσαν τουλάχιστον για πέντε συνεχόμενες ημέρες σε κάθε κακοκαιρία, προκάλεσαν ποικίλες βλάβες στο οδοστρώματα αφού αποφλοιώσαν την τελική εξωτερική στρώση τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η λεωφόρος Κηφισού στην οποία επιχειρούσε αποχιονιστικό βαρέως τύπου Jet Broom. Είναι πρόδηλο και αναντίρρητο ότι η Υπηρεσία μας ως έχουσα την ευθύνη συντήρησης των συγκεκριμένων οδικών αξόνων, δεν διαθέτει άλλο πρόσφορο μέσο πέραν της προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, προκειμένου να μπορεί το συντομότερο δυνατό να προβεί στην αποκατάσταση των υφιστάμενων εκτεταμένων φθορών. Πρέπει να τονιστεί ότι οι εργασίες ασφαλοστρώσεων γίνονται μόνο υπό συγκεκριμένες καιρικές συνθήκες και σε καμία περίπτωση

όταν η θερμοκρασία περιβάλλοντος είναι < 10ο C δηλαδή κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών (επιπρόσθετα οι εργασίες ασφαλτόστρωσης σε αστικούς οδικούς άξονες εκτελούνται κατά κανόνα τις νυχτερινές ώρες όπου εμφανίζονται οι χαμηλότερες θερμοκρασίες). Σε περίπτωση λοιπόν που τηρηθούν οι προβλεπόμενοι εκ της Νομοθεσίας κανόνες δημοσιότητας για το έργο, ακόμη και εάν αυτό δημοπρατηθεί άμεσα, είναι αδύνατο να συμβασιοποιηθεί πριν από τα τέλη Οκτωβρίου (ελάχιστος ενδεικτικός απαιτούμενος χρόνος για τον έλεγχο νομιμότητας από το ΕΣ: ένας μήνας). Ως άμεσο παρεπόμενο του γεγονότος αυτού δεν θα μπορέσουν να εκτελεστούν εργασίες νωρίτερα από τις αρχές Απριλίου (με εξαίρεση κάποιες ημέρες με θερμοκρασία 10ο C κατά τη διάρκεια της νύχτας). Μέχρι τότε η κατάσταση στους οδικούς άξονες που περιλαμβάνει η εργολαβία θα έχει επιδεινωθεί σημαντικά με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την οδική ασφάλεια. Επισυνάπτεται σχετικός φάκελος (συν 10) που περιέχει α) αντίγραφα των εκ του Νόμου προβλεπόμενων δεκαπενθήμερων αυτοψιών των μηχανικών που πραγματοποιούν εποπτείες στους συγκεκριμένους οδικούς άξονες β) καταγγελίες πολιτών και οικείων αστυνομικών τμημάτων για ύπαρξη εκτεταμένων φθορών που θέτουν σε κίνδυνο όσους χρησιμοποιούν τους συγκεκριμένους οδικούς άξονες. Κατόπιν όλων των ανωτέρω παρακαλούμε για την παροχή σύμφωνης γνώμης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (Ν. 4412/2016 περί Δημοσίων Συμβάσεων και Ν. 4013/2011 περί σύστασης ΕΑΑΔΗΣΥ.)»

1.17. Στο σχέδιο απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής, συνημμένο στο υποβληθέν αίτημα περί παροχής σύμφωνης της Αρχής, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Ι) Σύνομο ιστορικό:

1. Η Περιφέρεια Αττικής προκήρυξε ανοικτό διεθνή ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 27 του Ν.4412/2016, για την ανάθεση Σύμβασης έργου με τίτλο: «Συντήρηση οδοστρώματος, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης, των οδικών αξόνων της Λ. Συγγρού, Λ. Πειραιώς, Βασ. Σοφίας, Φειδιππίδου & Μεσογείων αρμοδιότητας Δ.Δι.Μ.Υ Περιφέρειας Αττικής» .

2. Αντικείμενο του έργου ήταν η συστηματική συντήρηση –ανακατασκευή τμημάτων της επιφάνειας κυκλοφορίας των οδικών αξόνων της Λ. Συγγρού, Λ. Πειραιώς, Βασ. Σοφίας, Φειδιππίδου & Μεσογείων αρμοδιότητας Δ.Δι.Μ.Υ Περιφέρειας Αττικής και ειδικότερα:

- Η συντήρηση βελτίωση και ανακατασκευή τμημάτων του οδοστρώματος
- Η συντήρηση και βελτίωση της οριζόντιας (διαγράμμιση) σήμανσης κατά μήκος των αξόνων.
- Τακτοποίηση της στάθμης φρεατίων επίσκεψης ομβρίων όπου αυτά παρατηρείται να είναι βυθισμένα είτε υπερυψωμένα, σε σχέση με την επιφάνεια του οδοστρώματος καθώς και η επισκευή όπου απαιτείται.
- Ο καθαρισμός των φρεατίων υδροσυλλογής ομβρίων των συνδεδημένων αγωγών των φρεατίων υδροσυλλογής με το δίκτυο ομβρίων και των αγωγών του δικτύου ομβρίων
- Εργασίες συμπλήρωσης πλακοστρώσεων σε νησίδες και αντικατάσταση κατεστραμμένων κρασπέδων

3.Οι όροι της με ΑΔΑΜ 19PROC005005787 2019-05-27 Διακήρυξης συντάχθηκαν βάσει των τευχών μελέτης του έργου, όπως αυτά εγκρίθηκαν με την υπ' αριθμ.οικ595/23-01-2019 Απόφαση της Δ/σης Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών και συγκεκριμένα της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων, της Τεχνικής Περιγραφής, του Τιμολογίου και η διαδικασία διενεργήθηκε με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.) Έργων του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, με αριθμό συστήματος 82765,2, μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr.

4.Η ηλεκτρονική αποσφράγιση του διαγωνισμού πραγματοποιήθηκε στις 19.07.2019 και ώρα 10:00π.μ. και κατατέθηκαν εννέα (9) προσφορές υποψήφιων οικονομικών φορέων.

5.Οι συνεχείς διοικητικές και δικαστικές εμπλοκές του διαγωνισμού είχαν ως αποτέλεσμα να παρέλθει πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα στη διαδικασία δημοπράτησης του εν θέματι έργου. Η τελευταία απόφαση δικαστηρίου ήταν η με αριθμ. Α2071/21.12.2021 απόφαση του ΔΕφα με την οποία το ΔΕφα όρισε « [...] αφενός μεν την επανάληψή της από το στάδιο της αιτιολόγησης των οικονομικών προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 88 του ν. 4412/2016, (με την αποστολή ειδικής και ορισμένης πρόσκλησης προς αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της αιτούσας, και υποβολής νέας, αντιστοιχούσας στην σχετική πρόσκληση, αιτιολόγησης εκ μέρους της αιτούσας του ύψους της οικονομικής προσφοράς της), αφετέρου δε την έκδοση της σχετικής απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής του Διαγωνισμού [...]»

6.Δεδομένου ότι η υποβολή νέων αιτιολογήσεων σύμφωνα με την απόφαση Α2071/2021 του ΔΕφα δεν κρίθηκε δόκιμη κατά τον παρόντα χρόνο για τους ακόλουθους λόγους :

- Οι προσφορές υποβλήθηκαν τον 07.19 ως εκ τούτου και με δεδομένη τη σημερινή οικονομική συγκυρία δεν θεωρείται δυνατό να αιτιολογηθούν επαρκώς οι προσφερόμενες τιμές.
- Η διαδικασία των αιτιολογήσεων ακόμη και εάν ευδοκιμήσει είναι εξαιρετικά πιθανό να προκαλέσει νέες καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση της διαδικασίας συμβασιοποίησης του έργου (ενδεχόμενη άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της της σχετικής απόφασης της ΟΕ περί ανάδειξης μειοδότη, ενδεχόμενη άσκηση ένδικων μέσων κ.λπ).
- Από την σύνταξη της αρχικής μελέτης του έργου με την έγκρισή της από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών (Ιανουάριος 2019) παρήλθαν πάνω από τρία έτη και στον χρόνο αυτό έχουν ήδη παρατηρηθεί απαιτήσεις για νέες εργασίες (εξυγιάνσεις, αποκαταστάσεις ερπυσμού κλπ.). Η κατάσταση επιδεινώθηκε και από τις κακοκαιρίες που έλαβαν χώρα την τελευταία Ζετία (Μήδεια, Ελπίδα κ.λπ.)
- Οι προαναφερόμενες απαιτήσεις για νέες εργασίες (που δεν περιλαμβάνονταν στην μελέτη του διαγωνισμού) προέκυψαν και από τα αποτελέσματα των γεωτεχνικών μελετών που ανέθεσε η Υπηρεσία για την Λ. Συγγρού, για τη σωστή και έντεχνη αποκατάστασή της, αλλά και από τις εκτεταμένες φθορές που πολλαπλασιάστηκαν κατά την ως άνω περίοδο και στα υπόλοιπα προς συντήρηση τμήματα οδών του έργου, που περιλαμβάνονται στην εν λόγω εργολαβία (Λ. Πειραιώς, Βασ. Σοφίας, Φειδιππίδου & Μεσογείων). Οι

προϋπολογιζόμενες ποσότητες ως εκ τούτου δεν επαρκούσαν πλέον για να καλύψουν το σύνολο των εργασιών αυτών και απαιτείτο η σύνταξης νέας μελέτης έργου με αναπροσαρμογή του προϋπολογισμού.

7.Για τους παραπάνω εκτεθέντες στην παρ. 6 λόγους η Οικονομική Επιτροπή ενέκρινε, με την υπ' αριθ. 795/2022 (ΑΔΑ:ΨΥΧΞ7Λ7-Κ44) απόφασή της την ακύρωση του διαγωνισμού.

II) ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

1. Το τεχνικό αντικείμενο της νέας σύμβασης θα περιλαμβάνει:

- Την συστηματική συντήρηση – καθώς και ανακατασκευή τμημάτων της επιφάνειας κυκλοφορίας των οδικών αξόνων της Λ. Συγγρού, Λ. Πειραιώς, Βασ. Σοφίας, Φειδιππίδου & Λ. Μεσογείων αρμοδιότητας Δ.Δι.Μ.Υ Περιφέρειας Αττικής.
- Την συντήρηση και βελτίωση της οριζόντιας (διαγράμμιση) και κάθετης σήμανσης κατά μήκος των αξόνων.
- Την τακτοποίηση της στάθμης των φρεατίων επίσκεψης, όπου αυτό κριθεί απαραίτητο.

III) ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΣΥΜΒΑΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

1. Η εξαιρετικά δυσμενής οικονομική συγκυρία, η οποία προέκυψε από μη προβλέψιμους παράγοντες, όπως η πανδημία COVID 19 και ο πόλεμος στην Ουκρανία με τις συνακόλουθες μεγάλες αυξήσεις των προϊόντων που προκάλεσαν, κατέστησαν τις οικονομικές προσφορές, οι οποίες είχαν δοθεί προ δύο και πλέον ετών από τους συμμετέχοντες στον διαγωνισμό, ανεδαφικές και μη πραγματικές. Ως εκ τούτου ήταν μονόδρομος για την υπηρεσία η ακύρωση του διαγωνισμού και η επανάληψή του.

2. Στο διάστημα των τριών ετών, το οποίο μεσολάβησε από την έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας μέχρι σήμερα, υπήρξαν για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες (σύμφωνα με τις σχετικές αναφορές των μετεωρολόγων), δύο πολύ ισχυρές κακοκαιρίες στην Αττική (η κακοκαιρία «ΜΗΔΕΙΑ» το 2021 και η κακοκαιρία «ΕΛΠΙΔΑ» το 2022), οι οποίες επέδρασαν καταλυτικά και με εξαιρετικά δυσμενή τρόπο στην κατάσταση των οδοστρωμάτων. Συγκεκριμένα, αφενός ο πάγος που σχηματίστηκε εντός της ασφάλτου δημιούργησε αποκολλήσεις σε ήδη προβληματικά τμήματα του τελικού αντιολισθηρού τάπητα, αφετέρου τα εκχιονιστικά που επιχειρούσαν στους δρόμους, τουλάχιστον για πέντε συνεχόμενες ημέρες σε κάθε κακοκαιρία, προκάλεσαν ποικίλες φθορές, φθείροντας την τελική αντιολισθηρή στρώση των οδοστρωμάτων.

3. Παράλληλα, παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση του ποσοστού των φθορών και σε άλλες οδικές αρτηρίες πλέον της Λεωφόρου Συγγρού, όπως στην οδό Πειραιώς, οι οποίες από τις μακροσκοπικές παρατηρήσεις της Υπηρεσίας απαιτούν διαφορετικού τύπου αντιμετώπιση από αυτή που είχε προβλεφθεί στο έργο που ακυρώθηκε. Ειδικότερα πρέπει να πραγματοποιηθούν εργασίες ανακατασκευής τμημάτων της Λεωφόρου Πειραιώς ανάλογες με αυτές που θα πραγματοποιηθούν στη Λεωφόρο Συγγρού, και είναι απαραίτητο αυτές να εκτελεστούν το συντομότερο δυνατόν, προκειμένου να αποφευχθούν πιθανότητες ατυχημάτων από περαιτέρω επιδείνωση των φθορών.



4.Η Υπηρεσία δεν έχει άλλο τρόπο, πέραν της προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, να κινηθεί γρήγορα διαγωνιστικά προκειμένου άμεσα να συμβασιοποιηθεί το έργο ώστε να μπορεί το συντομότερο δυνατό να προβεί στην αποκατάσταση των φθορών των οδοστρωμάτων στο αναφερόμενο οδικό δίκτυο της Περιφέρειας Αττική. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι εργασίες ασφαλτοστρώσεων γίνονται μόνο υπό συγκεκριμένες καιρικές συνθήκες και σε καμία περίπτωση όταν η θερμοκρασία περιβάλλοντος είναι $< 10^{\circ} C$ δηλαδή κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών (επιπρόσθετα οι εργασίες ασφαλτόστρωσης σε αστικούς οδικούς άξονες εκτελούνται κατά κανόνα τις νυχτερινές ώρες όπου εμφανίζονται οι χαμηλότερες θερμοκρασίες. Είναι πρόδηλο λοιπόν ότι σε περίπτωση που τηρηθούν οι προβλεπόμενες εκ της Νομοθεσίας κανόνες δημοσιότητας το έργο ακόμη και εάν δημοπρατηθεί άμεσα είναι αδύνατο να συμβασιοποιηθεί πριν από τα τέλη Οκτωβρίου (Ελάχιστος απαιτούμενος χρόνος για τον έλεγχο νομιμότητας από το ΕΣ: ένας μήνας). Ως άμεσο παρεπόμενο του γεγονότος αυτού δεν θα μπορέσουν να εκτελεστούν εργασίες νωρίτερα από τις αρχές Απριλίου (με εξαίρεση κάποιες ημέρες με θερμοκρασία $> 10^{\circ} C$ κατά τη διάρκεια της νύχτας. Μέχρι τότε οι κατάσταση στους οδικούς άξονες που περιλαμβάνει η εργολαβία θα έχει επιδεινωθεί σημαντικά με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την οδική ασφάλεια. Επισυνάπτεται σχετικός φάκελος που περιέχει α) αντίγραφα των εκ του Νόμου προβλεπόμενων δεκαπενθήμερων αυτοψιών των μηχανικών που πραγματοποιούν εποπτείες στους συγκεκριμένους οδικούς άξονες β)καταγγελίες πολιτών και οικείων αστυνομικών τμημάτων για ύπαρξη εκτεταμένων φθορών που θέτουν σε κίνδυνο όσους χρησιμοποιούν τους συγκεκριμένους οδικούς άξονες.»

1.18. Εν συνεχεία, η Αρχή με το με α.π. 2466/19.05.2022 έγγραφό της ζήτησε από την αιτούσα όπως συμπληρώσει τον υποβληθέντα φάκελο και παράσχει τις δέουσες διευκρινίσεις προκειμένου να αποσαφηνισθούν ορισμένες εκ των απαιτούμενων προϋποθέσεων συνδρομής της επικαλούμενης νομικής βάσης του εξεταζόμενου αιτήματος, ειδικότερα δε όπως υποβάλει τα εξής στοιχεία και διευκρινίσεις:

«i. Καλείσθε όπως αιτιολογήσετε και τεκμηριώσετε περαιτέρω τις απόψεις σας ως προς την επικαλούμενη αδυναμία τήρησης των προθεσμιών που επιβάλλουν άλλες (τακτικές) διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, όπως πχ. η ανοικτή επισπευσμένη - για λόγους δεόντως αιτιολογημένης επείγουσας ανάγκης - διαδικασία του άρθ. 27 παρ. 3 ν. 4412/2016, όπως επίσης και ως προς το ότι οι προαναφερόμενες επικαλούμενες από εσάς απρόβλεπτες περιστάσεις συνδέονται, κατά τη χρονική στιγμή υποβολής του εξεταζόμενου αιτήματός σας, με την ανωτέρω επικαλούμενη αδυναμία τήρησης των σχετικών προθεσμιών

ii. Αναφορικά με την προϋπόθεση της ύπαρξης αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της επικαλούμενης κατεπείγουσας ανάγκης και των επικαλούμενων απρόβλεπτων περιστάσεων, καθώς και την ανάθεση της σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, καλείσθε, όπως μας υποβάλετε το θεωρημένο και εγκεκριμένο σχέδιο οριζοντιογραφίας του έργου σε κατάλληλη κλίμακα, στο οποίο θα επισημαίνονται με σαφήνεια (με διαφορετικό χρώμα):



- ☒ τα τμήματα των οδών στα οποία προβλέπονταν επεμβάσεις βάσει της αρχικής μελέτης,
- ☒ τα τμήματα των οδών στα οποία προβλέπονται επεμβάσεις βάσει της νέας μελέτης,
- ☒ τα τμήματα στα οποία παρουσιάστηκαν βλάβες αμέσως μετά τις απρόβλεπτες περιστάσεις που επικαλείστε, με ξεχωριστή επισήμανση ανά επικαλούμενη απρόβλεπτη περίσταση,
- ☒ τα τυχόν τμήματα που σχετίζονται με πρόβλεψη μελλοντικών αστοχιών οδοστρώματος και σε αυτή την περίπτωση σχετική αιτιολόγηση των αντίστοιχων επιλογών (π.χ. εδαφοτεχνικές μελέτες, κοινή πείρα),
- ☒ καθώς και τεχνική έκθεση της αρμόδιας υπηρεσίας δια της οποίας θα καθίσταται σαφές το σε ποια από αυτά τα τμήματα παρατηρήθηκαν (και πότε ακριβώς) οι προβαλλόμενες στο αίτημά σας φθορές (με σύντομη περιγραφή τους) ως συνέπεια των ως άνω απρόβλεπτων περιστάσεων (επισημαίνεται ότι στην έκθεση θα πρέπει να περιλαμβάνεται μνεία στις σχετικές αναφορές εποπτείας οδικού δικτύου του αρμόδιου τμήματος).

Επιπλέον, καλείσθε όπως διαχωρίσετε το τμήμα του προϋπολογισμού του έργου που χρησιμοποιείται προς αποκατάσταση των συνεπειών των απρόβλεπτων περιστάσεων από αυτό που καλύπτει τις λοιπές ανάγκες συντήρησης.

Τέλος, καλείσθε να μας προσδιορίσετε ποια είναι η προβλεπόμενη συμβατική διάρκεια για την οποία αιτείσθε την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, βάσει της νομικής βάσης του 32.2.γ. Συναφώς επισημαίνεται ότι η σχετική πληροφορία πρέπει να περιλαμβάνεται και στο σχέδιο απόφασης για την προσφυγή στη διαπραγμάτευση.

iii. Περαιτέρω, και προκειμένου να τεκμηριωθεί ότι ο κατεπείγων χαρακτήρας της επικαλούμενης ανάγκης δεν προέκυψε λόγω έλλειψης επιμέλειας του φορέα σας, καλείσθε να αιτιολογήσετε το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την έκδοση της υπ' αριθμ. 3200/2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής μέχρι την έκδοση της τροποποίησης του 1ου Πρακτικού (23.12.2019~02.06.2021) - παρέχοντας ταυτόχρονα συγκριτικά στοιχεία από προηγούμενους διαγωνισμούς αναφορικά με το χρόνο ολοκλήρωσης του έργου αντίστοιχων ομάδων εργασίας- όπως επίσης και το χρονικό διάστημα από την κοινοποίηση σε εσάς της υπ' αριθμ. 2071/16.11.2021 απόφασης Διοικητικού Εφετείου μέχρι την έκδοση της υπ' αριθμ. 795/2022 απόφασης Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής (21.12.2021~12.04.2022).

Επιπροσθέτως, καλείσθε όπως αποστείλετε τυχόν αλληλογραφία με τους συμμετέχοντες στον αρχικό διαγωνισμό οικονομικούς φορείς περί μη δυνατότητας υποστήριξης και τεκμηρίωσης εκ μέρους τους του προσφερόμενου από αυτούς ποσοστού έκπτωσης λόγω των πρόσφατων ανατιμήσεων των υλικών.

Πλέον του παραπάνω και δεδομένου ότι η ανάγκη σύναψης συμβάσεων συντήρησης οδοστρώματος είναι διαρκής και επαναλαμβανόμενη, ανακύπτει δε σε ετήσια βάση, καλείσθε όπως μας γνωρίσετε το σύνηθες χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη διακήρυξη ενός έργου μέχρι την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης σε έργα οδοποιίας που προκηρύξατε κατά την τελευταία πενταετία.



iv. Τέλος, χρήζουν υποβολής τα τεύχη της νέας μελέτης (με εμφανή τα στοιχεία της χρονικής διάρκειας και CPV), οι αποφάσεις Οικονομικής Επιτροπής περί έγκρισης διακήρυξης, μετάθεσης ημερομηνίας διαγωνισμού, ορισμού της ομάδας ελέγχου και οι τυχόν τροποποιήσεις αυτής, η πρόσκληση της Αναθέτουσας Αρχής για αιτιολόγηση των προσφορών των διαγωνιζόμενων εταιριών καθώς και τυχόν ύπαρξη προσφυγών κατά της υπ' αριθμ. 795/2022 (ΑΔΑ: ΨΥΧΞ7Λ7-Κ44) απόφασης Οικονομικής Επιτροπής Περιφέρειας Αττικής.»

1.19. Σε απάντηση του ως άνω εγγράφου της Αρχής, η Περιφέρεια Αττικής με τα με α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3089/07.06.2022 και 543335/10.06.2022 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3253/14.06.2022) έγγραφά της, με τα οποία προσκόμισε στην Αρχή συμπληρωματικό φάκελο εγγράφων και στοιχείων, αναφέρει τα εξής: «Με την από 06.05.2022 επιστολή μας ζητήθηκε η παροχή της σύμφωνης γνώμης σας για προσφυγή στις διατάξεις του άρθρου 32 (Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση -άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) παρ. γ, για τη δημοπράτηση του έργου «Συντήρηση οδοστρώματος, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης, των οδικών αξόνων της Λ. Συγγρού, Λ. Πειραιώς, Βασ. Σοφίας, Φειδιππίδου & Μεσογείων αρμοδιότητας Δ.ΔΙ.Μ.Υ Περιφέρειας Αττικής», προϋπολογισμού 13.126.400,00Ευρώ (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ). Σε συνέχεια του ανωτέρω αιτήματος, η ΕΑΑΔΗΣΥ απέστειλε την με αριθμό πρωτοκόλλου 2466/19.05.2022 επιστολή σχετικά με την συμπλήρωση του φακέλου και την παροχή διευκρινήσεων προκειμένου να ολοκληρωθεί ο απαιτούμενος έλεγχος συνδρομής των προϋποθέσεων ανάθεσης της εν λόγω σύμβασης. Σας γνωρίζουμε ότι το αίτημα της Διεύθυνσης Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών για προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης πληροί τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016.

Υπάρχει κατεπείγουσα ανάγκη δημοπράτησης και συμβασιοποίησης του έργου διότι πρόκειται για αναγκαίες επεμβάσεις σε κεντρικούς οδικούς άξονες οι οποίες είχαν ενταχθεί το 2019 στην μελέτη με ΑΔΑΜ Διακήρυξης 19PROC005005787 2019-05-27 (ο διαγωνισμός της οποίας ακυρώθηκε με την 795/2022 12.04.2022 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής για τους λόγους που αναφέρονται σε αυτήν) όμως σήμερα, εν έτει 2022, δεν έχει καταστεί δυνατόν να αντιμετωπιστούν. Το μεγάλο χρονικό διάστημα που παρήλθε μέχρι την ακύρωση του σχετικού διαγωνισμού σε συνδυασμό με τα ακραία καιρικά φαινόμενα που εμφανίστηκαν στην Αττική, επιτάχυναν δραματικά την φυσιολογική φθορά των οδοστρωμάτων των οδών της μελέτης με αποτέλεσμα την αύξηση του αριθμού των παρατηρούμενων επικίνδυνων σημείων από τις αρμόδιες υπηρεσίες αλλά και την επέκταση των φθορών σε μεγαλύτερο βάθος του οδοστρώματος, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από πρόσφατη γεωτεχνική μελέτη της αναθέτουσας αρχής. Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι ότι οι φθορές που είχε σχεδιαστεί να αντιμετωπιστούν με την μελέτη της Υπηρεσίας του 2019, πλέον έχουν αυξηθεί αριθμητικά, γεωμετρικά αλλά και σε

επικινδυνότητα, σε βαθμό που δημιουργείται σοβαρό ζήτημα ασφάλειας κατά την μετακίνηση των πολιτών σε ολοένα και περισσότερα σημεία του οδικού δικτύου της μελέτης του έργου.

Η Περιφέρεια Αττικής καλείται, το δυνατόν συντομότερα, να αντιμετωπίσει έντεχνα και αποτελεσματικά όλες τις φθορές που έχουν εμφανιστεί στους δρόμους της μελέτης οι οποίες δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν από άλλη εργολαβία σε εξέλιξη. Επομένως το προς ανάθεση έργο πρέπει να δημοπρατηθεί το συντομότερο δυνατόν κυρίως λόγω του απολύτως επείγοντος χαρακτήρα της αντιμετώπισης μεγάλης κλίμακας επικίνδυνων φθορών σε κεντρικούς οδικούς άξονες της πόλης μας, και η σύντμηση των τασσόμενων προθεσμιών ανάθεσης δημόσιας σύμβασης είναι επιβεβλημένη για λόγους προστασίας της ασφάλειας των μετακινήσεων των πολιτών. Δεν πρόκειται πλέον για έργο τακτικής συντήρησης οδικών αξόνων αρμοδιότητας της Περιφέρειας Αττικής αλλά για την υλοποίηση μεγάλης κλίμακας επεμβάσεων για την αποκατάσταση φθορών που επήλθαν λόγω καθυστερήσεων στην σχεδιαζόμενη από το 2019 διαγωνιστική διαδικασία, η οποία μόλις πρόσφατα ακυρώθηκε, και λόγω σημαντικής επιτάχυνσης και επέκτασης των φθορών από τις κακοκαιρίες Μήδεια και Ελπίδα. Η επείγουσα ανάγκη αποκατάστασης των φθορών του οδικού δικτύου της μελέτης που έχει παρουσιαστεί δεν απορρέει από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, η οποία ανταποκρίθηκε άμεσα σε όλα τα ζητήματα που προέκυψαν κατά την προηγούμενη διαγωνιστική διαδικασία και το δυνατόν συντομότερα εκτόνησε την προς δημοπράτηση μελέτη.

Σε συνέχεια της από 19.05.2022 επιστολής σας και ειδικότερα σε ότι αφορά στα κρίσιμα έγγραφα και στοιχεία που απαιτούνται για τον σχηματισμό γνώμης εκ μέρους σας σχετικά με το αίτημα της Υπηρεσίας σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Η αδυναμία τήρησης των προθεσμιών που επιβάλλουν οι ανοιχτές διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων έργων όπως περιγράφονται στο Άρθρο 27 του ν 4412/2016, ακόμα και η επισπευσμένη διαδικασία της παραγράφου 3 του προαναφερθέντος άρθρου, οφείλεται στο γεγονός ότι οι φθορές του οδικού δικτύου της μελέτης οι οποίες επιδεινώθηκαν δραματικά από τις κακοκαιρίες Ελπίδα και Μήδεια, χρήζουν επείγουσας αντιμετώπισης λόγω της αυξημένης επικινδυνότητας που παρουσιάζουν για το επιβατικό κοινό. Η αύξηση του πλήθους αλλά και της κλίμακας και του μεγέθους των διαπιστωμένων φθορών του οδικού δικτύου της μελέτης, παρουσιάζει ολοένα αυξανόμενο ρυθμό, με αποτέλεσμα καθημερινά να υποβαθμίζεται η ποιότητα εξυπηρέτησης της κυκλοφορίας. Για όλους τους λόγους που έχουμε αναλυτικά αναφέρει και στην αρχική μας επιστολή αλλά και με την παρούσα, είναι μονόδρομος για την Αναθέτουσα Αρχή η επίσπευση των διαδικασιών ανάθεσης της παρούσας σύμβασης για την όσο το δυνατόν αμεσότερη πρόληψη και αποτροπή περαιτέρω καταστροφών του οδοστρώματος και αποφυγή ατυχημάτων.

Άλλωστε, οι ανοιχτές διαδικασίες δημοπράτησης μεγάλων έργων οδοποιίας (προϋπολογισμού άνω των 5 εκ €) από την Υπηρεσία μας, καταλήγουν σε συμβασιοποίηση μετά από χρονικό διάστημα τουλάχιστον 12 μηνών από την προκήρυξή τους με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν ασκηθεί ένδικα μέσα κατά των προβλεπόμενων αποφάσεων της Αναθέτουσας Αρχής. Στην περίπτωση που ασκούνται ένδικα μέσα σε

κάποιο από τα στάδια του Διαγωνισμού, το χρονικό διάστημα μέχρι την συμβασιοποίηση ενός έργου παρατείνεται επιπλέον κατά τουλάχιστον 6 – 9 μήνες.

II. Προς τεκμηρίωση της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της επικαλούμενης επείγουσας ανάγκης και των επικαλούμενων απρόβλεπτων περιστάσεων σας υποβάλλουμε Τεχνική Έκθεση με τα συνημμένα σε αυτήν στοιχεία με τις πιο χαρακτηριστικές αυτοψίες που διενήργησε η Υπηρεσία κατά το χρονικό διάστημα 2018-2022.

Το Τεύχος Καταγραφής & Αποτύπωσης χωρίζεται σε 3 βασικά μέρη όπου παρουσιάζονται: 1. οι αυτοψίες της Υπηρεσίας κατά το χρονικό διάστημα 2018 έως και σήμερα, 2. η ομαδοποίηση σε πίνακες, των αυτοψιών ανά οδικό άξονα και ημερομηνία και 3. η αποτύπωση των φθορών και βλαβών σε οριζοντιογραφίες ανά οδικό άξονα.

Συνολικά παρουσιάζονται αναλυτικά ανά οδικό άξονα της μελέτης οι καταγεγραμμένες φθορές και από τα συνημμένα στοιχεία και την διαχρονική μελέτη των καταγραφών των μηχανικών της Υπηρεσίας που είναι επιφορτισμένοι να κάνουν τις σχετικές αυτοψίες στο οδικό δίκτυο ευθύνης της Υπηρεσίας προκύπτει ότι οι καταγραφόμενες φθορές έχουν αυξηθεί σημαντικά σε πλήθος, σε κλίμακα αλλά κυρίως σε επικινδυνότητα, θέτοντας σε κίνδυνο την ασφάλεια των χρηστών του οδικού δικτύου ευθύνης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών της Περιφέρειας Αττικής.

Στα ανωτέρω συνηγορεί και το πόρισμα της μελέτης με τίτλο: «ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΔΟΜΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΩΝ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΣΤΟΧΙΩΝ ΣΕ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ», η οποία εκπονήθηκε για λογαριασμό της Περιφέρειας Αττικής και παραδόθηκε τον Μάιο του 2021 όπου διαπιστώνεται «η συστηματική εμφάνιση έκτακτων, μη αναμενόμενων τοπικών αστοχιών οι οποίες εξελίσσονται ως προς την σοβαρότητα τους σε μικρό χρονικό διάστημα και αποτελούν σημαντικό στοιχείο υποβάθμισης ποιότητας και ασφάλειας του οδοστρώματος.» (σελ 4-5 της Τεχνικής Έκθεσης της ΓΑΙΑΚΟΜ Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε.). Οι προτεινόμενες τεχνικές λύσεις αποκατάστασης των εντοπιζόμενων αστοχιών έχουν ληφθεί υπόψιν στα νέα τεύχη της μελέτης του έργου προς δημοπράτηση.

Ο Προϋπολογισμός της παρούσας μελέτης αναφέρεται κατά 98% σε εργασίες αποκατάστασης του οδοστρώματος όπως αυτές έχουν καταγραφεί και κατά περίπου 2% (ποσό 158.800€ με ΓΕ&ΟΕ) για άμεση αντιμετώπιση επειγουσών και απρόβλεπτων περιστάσεων (Άρθρα Τιμολογίου στον Προϋπολογισμό 33 έως 34στ) που ενδεχομένως θα προκύψουν κατά την εκτέλεση του έργου.

Η συμβατική διάρκεια του έργου προς δημοπράτηση ανέρχεται σε εννέα (9) μήνες, αντί των δώδεκα (12) μηνών που ήταν η διάρκεια του έργου που ακυρώθηκε.

III. Όπως έχουμε αναφέρει και στην από 06.05.2022 επιστολή μας προς την Αρχή, ο κατεπείγων χαρακτήρας της επικαλούμενης ανάγκης δεν προέκυψε από αμέλεια της Περιφέρειας Αττικής και των αρμόδιων οργάνων της. Αναφορικά με το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την έκδοση της υπ' αριθμ.

3200/2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής μέχρι την έκδοση της τροποποίησης του 1ου Πρακτικού (23.12.2019-02.06.2021) σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

a) Στις 23.12.2019 εκδόθηκε η 3200/2019 ΑΟΕ της Περιφέρειας Αττικής με την οποία η Αναθέτουσα συμμορφώθηκε με την 1362/2019 απόφαση του 3ου Κλιμακίου της ΑΕΠΠ η οποία επέβαλε να ζητηθεί αιτιολόγηση από τους 5 πρώτους οικονομικούς φορείς κατά σειρά μειοδοσίας

b) Στις 09.01.2020 εστάλη πρόσκληση για αιτιολόγηση στους εν λόγω οικονομικούς φορείς.

c) Στις 14.01.2020 εκδόθηκε η 83/2020 ΑΟΕ της Περιφέρειας Αττικής με την οποία συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας για την αξιολόγηση των κατατεθειμένων αιτιολογήσεων.

d) Στις 09.03.2020 ζητήθηκαν διευκρινήσεις από την Ομάδα Εργασίας από τους οικονομικούς φορείς που κατέθεσαν αιτιολόγηση.

e) Στις 18.03.2020 ζητήθηκαν πρόσθετες διευκρινήσεις από την Ομάδα Εργασίας από τους οικονομικούς φορείς που κατέθεσαν αιτιολόγηση.

f) Στις 16.06.2020 εκδόθηκε η 1156/2020 ΑΟΕ της Περιφέρειας Αττικής με την οποία αντικαταστάθηκε ο πρόεδρος της Ομάδας Εργασίας για την αξιολόγηση των κατατεθειμένων αιτιολογήσεων λόγω προβλημάτων υγείας. Στην εν λόγω απόφαση σημειώνεται ότι οι διευκρινήσεις που ζητήθηκαν από τους συμμετέχοντες εκ της ομάδας εργασίας δόθηκαν από όλους στις 02.04.20 αλλά μέχρι την υποβολή του αιτήματός για αντικατάσταση του προέδρου δεν ήταν δυνατόν να προχωρήσουν οι εργασίες της επιτροπής (ο πρόεδρος αυτής ήταν ήδη σοβαρά ασθενής και στη συνέχεια απεβίωσε!) Δεν ήταν δυνατόν ως εκ τούτου να συνταχθεί σχετικό πρακτικό. Το αίτημα αντικατάστασης βασίστηκε στις από 04/06/20 & 16/06/2020 αιτήσεις με συνημμένες ιατρικές γνωματεύσεις, σύμφωνα με τις οποίες ο πρόεδρος της ομάδας εργασίας, θα απείχε από την εργασία του για μεγάλο χρονικό διάστημα τουλάχιστον μέχρι τις 14/07/2020.

g) Στις 07.07.2020 εκδόθηκε η 1335/2020 ΑΟΕ της Περιφέρειας Αττικής με την οποία αντικαταστάθηκε έτερο μέλος της Ομάδας Εργασίας για την αξιολόγηση των κατατεθειμένων αιτιολογήσεων λόγω προβλημάτων υγείας. Σύμφωνα με την απόφαση, με την από 30/06/20 αίτηση με την συνοδεύουσα σε αυτήν ιατρική γνωμάτευση το έτερο μέλος της ομάδας εργασίας, δεν δύνατο να παραστεί στην εργασία του για τουλάχιστον 20 ημέρες.

h) Τον Απρίλιο 2021 η Ομάδα Εργασίας κατέληξε σε Τεχνική Έκθεση αξιολόγησης των αιτιολογήσεων η οποία κατέληξε μετά από αρκετές συνεδριάσεις της Επιτροπής Διαγωνισμού με σχετική πλειοψηφία και όχι ομόφωνη γνώμη στην 02.06.2021 Τροποποίηση του 1ου Πρακτικού.

i) Η Αναθέτουσα Αρχή εξέδωσε στις 15.06.2021 την 1292/2021 ΑΟΕ της Περιφέρειας Αττικής με την οποία αναδείχθηκε προσωρινός μειοδότης.

Βάσει των παραπάνω η χρονική απόσταση μεταξύ Ιουλίου 2020 και Απριλίου 2021 στην οποία αναφέρεστε στο σχετικό έγγραφό σας είναι απολύτως εύλογη και αιτιολογημένη αφού η ολοκλήρωση των απαιτούμενων ενεργειών απαιτούσε συνέργεια τόσο από την Επιτροπή διαγωνισμού (η οποία κατά το χρόνο της μελέτης

ορίζονταν με κλήρωση από το ΜΗΜΕΔ και αποτελούνταν από άτομα διαφορετικών φορέων), όσο και από την ορισθείσα ειδική επιτροπή αξιολόγησης προσφορών αποτελούμενης από τεχνικούς υπαλλήλους της Υπηρεσίας. Τυχαίοι λόγοι οι οποίοι αναλυτικά αναφέρθηκαν και τεκμηριώθηκαν με σχετικά έγγραφα και ιατρικές γνωματεύσεις όπου αυτό ήταν δυνατό (λόγοι υγείας, συνταξιοδότηση, προγραμματισμένες άδειες, επαγγελματικές υποχρεώσεις εντός και εκτός έδρας) που προέκυπταν κατά καιρούς στην επιτροπή διαγωνισμού αλλά και λόγος ανωτέρας βίας (θάνατος μέλους της επιτροπής) που προέκυψε στην επιτροπή αξιολόγησης προσφορών παρέτειναν τους χρόνους απόκρισης μέχρι να αντικατασταθούν τα μέλη που αποχώρησαν, να οριστεί νέα ημερομηνία συνεδρίασης των επιτροπών κοκ. Σημειώνεται ότι υπήρξε μεγάλος αριθμός τηλεφωνικών οχλήσεων από την Υπηρεσία προς τα μέλη της επιτροπής διαγωνισμού, προκειμένου να ορίσουν ημερομηνία συνεδρίασης και οι απαντήσεις που δίνονταν ήταν αρνητικές με τις παραπάνω αιτιάσεις.

Σε όλα τα παραπάνω καθοριστικό ρόλο έπαιξε και η έξαρση της πανδημίας COVID -19 η οποία απέκλεισε τις διά ζώσης συνεδριάσεις των επιτροπών. Η φύση των εργασιών, ιδιαίτερα της επιτροπής αξιολόγησης προσφορών, είναι τέτοια που σχεδόν καθιστούσε απαγορευτική την επεξεργασία των στοιχείων χωρίς αυτοπρόσωπη παρουσία (οι αιτιολογήσεις ήταν πολυσέλιδες με συνημμένα αρχεία πχ προσφορών και ιδιαίτερα εξειδικευμένες) άρα δεν ήταν δυνατό να εξεταστούν σε περίπτωση σύγκλισης επιτροπής με τηλεδιάσκεψη!

Ενδεικτικά παρατίθενται και ανάλογοι χρόνοι ολοκλήρωσης αντίστοιχων διαδικασιών σε ομοειδή έργα της Υπηρεσίας :

A. "Βελτίωση και περιοδική συντήρηση υποδομών στο Πρωτεύον Οδικό Αστικό Δίκτυο Περιφέρειας Αττικής"

-Απόφαση 1476/07.06.2019 της ΟΕ για υποβολή αιτιολογήσεων

-Υπ' αριθμ. 376694/12.07.2019 έγγραφο της Δ.Δ.Μ.Υ., για ζήτηση αιτιολογήσεων ,

-Απόφαση 84/14.01.2020 της ΟΕ για ανάδειξη προσωρινού μειοδότη

Δηλαδή χρόνος ολοκλήρωσης διαδικασίας 19,5 μήνες

B. Βελτίωση και περιοδική συντήρηση υποδομών στο Οδικό δίκτυο Περιφέρειας Αττικής (πρώην ΔΕΣΕ)

Απόφαση 1083/09.06.2020 της ΟΕ για υποβολή αιτιολογήσεων

Υπ' αριθμ. 429928/24.06.2020 έγγραφο της Δ.Δ.Μ.Υ για ζήτηση αιτιολογήσεων,

Απόφαση 271/02.02.2021 της ΟΕ για ανάδειξη προσωρινού μειοδότη

Δηλαδή χρόνος ολοκλήρωσης διαδικασίας 9 μήνες

Σημειώνεται ότι το μικρότερο χρονικό διάστημα (πέραν του γεγονότος ότι δεν ενέσκηψαν τυχαία γεγονότα στις επιτροπές πχ ασθένειες, άδειες κοκ) αιτιολογείται και από το γεγονός ότι το έργο της επιτροπής ήταν σημαντικά πιο ευχερές αφού πρόκειται περί επαρχιακού δικτύου, ομογενούς, χωρίς σημαντικές φθορές και χωρίς μεγάλο κυκλοφοριακό φόρτο.



Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το υπό κρίση έργο αφορά στα οδοστρώματα των οδών Συγγρού και Πειραιώς δηλαδή οδικών αξόνων με πολύ μεγάλο κυκλοφοριακό φόρτο και πολύ σημαντικές φθορές οι οποίες απαιτούν ανακατασκευή και όχι απλή συντήρηση!

Αναφορικά με το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την κοινοποίηση της 2071/16.11.21 απόφαση του ΔΕΦΑ μέχρι την έκδοση της 795/22 απόφασης της ΟΕ Περιφέρειας Αττικής (12.04.22) αναφέρουμε τα ακόλουθα

Η Υπηρεσία έλαβε στις 21.12.21 (δηλαδή ένα μήνα αργότερα από την έκδοσή της) την προαναφερόμενη απόφαση του ΔΕΦΑ. Αμέσως μετά το πέρας της εορταστικής περιόδου δηλαδή την 11.01.22, η Υπηρεσία μελέτησε σε συνεργασία με την Νομική Υπηρεσία της Π.Α., όλες τις δυνατές επιλογές της (ζήτηση εκ νέου αιτιολογήσεων ή ακύρωση του διαγωνισμού) με αποκλειστικό γνώμονα την ασφάλεια των πολιτών μέσα από την ταχύτερη δυνατή συμβασιοποίηση του έργου και απέστειλε στην ΕΔ την 03.03.22 πρόσκληση για να γνωμοδοτήσει σχετικά με την ακύρωση ή μη αυτού. Σημειώνεται ότι έπρεπε να εξεταστούν – μεταξύ άλλων- και οι τρέχουσες τιμές των κυριότερων υλικών και εργατικών (αφού ήδη είχαν ξεκινήσει λόγω της προηγηθείσας πανδημίας μεγάλες αυξήσεις σε αυτά) ώστε να συνεκτιμηθεί εάν οι προσφορές που είχαν υποβληθεί προ διετίας ήταν βιώσιμες ή όχι. Η ΕΔ συνέταξε και κατέθεσε το σχετικό πρακτικό στην Υπηρεσία την 01.04.22 (δηλαδή 1 μήνα αργότερα).

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει ότι η Αναθέτουσα Αρχή, μέσω της Προϊσταμένης Αρχής για την δημοπράτηση του έργου που είναι η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Αττικής, ανταποκρίθηκε άμεσα και αποτελεσματικά σε όλα τα ζητήματα που προέκυπταν και αφορούσαν στην εξέλιξη της Διαγωνιστικής Διαδικασίας, χωρίς καμία απολύτως αναιτιολόγητη καθυστέρηση.

Σχετικά με τις αυξήσεις τιμών των Α΄ υλών για τις οποίες γίνεται λόγος, υπάρχει πλήθος δημοσιευμάτων και επίσημων ανακοινώσεων εκ μέρους του Υπουργείου Υποδομών, της ΕΑΔΗΣΥ και των εργοληπτικών οργανώσεων που περιγράφουν το μέγεθος των αυξήσεων και από τις οποίες τεκμαίρεται η αδυναμία των οικονομικών φορέων να ανταπεξέλθουν στις εκπτώσεις που έχουν δοθεί. Δεν υπάρχει ειδικότερη αλληλογραφία με τους συμμετέχοντες στον αρχικό διαγωνισμό οικονομικούς φορείς σχετικά με την δυνατότητα υποστήριξης και τεκμηρίωσης εκ μέρους τους των οικονομικών προφορών τους. Όπως προαναφέρθηκε, από την εμπειρία της Υπηρεσίας μας σε διαγωνιστικές διαδικασίες κατά την τελευταία πενταετία, για έργα οδοποιίας, το σύνηθες χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την διακήρυξη ενός έργου έως την υπογραφή της σύμβασης αυτού ανέρχεται σε περίπου 12 μήνες εφόσον δεν έχουν ασκηθεί ένδικα μέσα σε κάποιο στάδιο του διαγωνισμού. Στην περίπτωση άσκησης ένδικων μέσων σε ένα ή και περισσότερα

στάδια της κατακύρωσης ενός έργου, τότε ο συνολικός χρόνος από την διακήρυξη έως την υπογραφή της σύμβασης (εάν το έργο δεν ακυρωθεί) ξεπερνάει τους 18 μήνες.

IV. Σας υποβάλουμε συνημμένα τα τεύχη της νέας μελέτης, της οποίας ο συμβατικός χρόνος ολοκλήρωσης των εργασιών ανέρχεται σε 9 μήνες λόγω του κατεπείγοντος. Οι κωδικοί CPV που αφορούν στο εν λόγω έργο αναγράφονται στην πρώτη σελίδα της Διακήρυξης και στο Κεφάλαιο 11.3 αυτής και είναι οι εξής: «Κωδικοί CPV: 45233141-9, 45233142-6, 45233210-4, 45233220-7, 45233222-1, 45233223-8, 45233251-3, 45233252-0, 45233292-2, 45233280-5, 45233221-4, 44811000-8, 34922000-6, 45232453-2, 45232454-9, 45233229-0, 45233252-0.» Δεν έχουν εκδοθεί Αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής για το νέο έργο εν αναμονή της σύμφωνης γνώμης της ΕΑΑΔΗΣΥ σχετικά με τον τρόπο δημοπράτησης.

Σχετικά με το ακυρωθέν έργο σας ενημερώνουμε ότι δεν έχουν κατατεθεί προσφυγές κατά της 795/20222 ΑΟΕ της Περιφέρειας Αττικής και έχει παρέλθει η σχετική εκ του νόμου προθεσμία.

Κατόπιν όλων των ανωτέρω παρακαλούμε για την παροχή σύμφωνης γνώμης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (Ν. 4412/2016 περί Δημοσίων Συμβάσεων και Ν. 4013/2011 περί σύστασης ΕΑΑΔΗΣΥ.)»

1.20. Τέλος, η αιτούσα αναθέτουσα αρχή υπέβαλε το υπ' αριθμ. 558439/16.06.2022 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3335/16.06.2022) έγγραφό της καθώς και το με α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3340/17.06.2022 επισυναπτόμενο σε αυτό τεύχος «ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΑΣΤΟΧΙΩΝ ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΟΣ Λ. ΣΥΓΓΡΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ», για το οδικό τμήμα «ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΑΠΟ ΦΡΑΝΤΖΗ (ΦΙΞ) ΕΩΣ ΣΤΗΛΕΣ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΔΙΟΣ (ΑΘ. ΔΙΑΚΟΥ)» με ημερομηνία εκπόνησης το Μάιο 2021 με τα οποία συμπλήρωσε τον φάκελο του αιτήματός της, διευκρινίζοντας τα εξής: «Προκειμένου να ολοκληρωθεί η διατύπωση ασφαλούς κρίσης επί της ελεγχόμενης διαδικασίας σε συνέχεια της ηλεκτρονικής μας επικοινωνίας, σας διαβιβάζουμε συνημμένα σε ηλεκτρονική μορφή το τεύχος της εταιρείας ΓΑΙΑΚΟΜ. Στην υποβληθείσα μελέτη αναφέρεται αναλυτικά (παρ 7.4 Τυπική διατομή και προτεινόμενα υλικά) ο ενδεικνυόμενος τρόπος αποκατάστασης. Σχετικά με τις κυκλοφοριακές ρυθμίσεις και λοιπές αδειοδοτήσεις για το εν λόγω έργο σας αναφέρουμε τα εξής:

Το υπό κρίση έργο αφορά αποκλειστικά και μόνο εργασίες συντήρησης (οδοποιίας ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίον αυτές θα υλοποιηθούν - δηλαδή βάθος και οι συγκεκριμένες τεχνικές αποκατάστασης) κάτι που σημαίνει ότι δεν απαιτείται έγκριση από την αρχαιολογική υπηρεσία και συνακόλουθα παρουσία αρχαιολόγου επιτόπου του έργου. Επίσης οι εργασίες συντήρησης οδοποιίας, όπως περιγράφονται στα τεύχη

δημοπράτησης, δεν εντάσσονται σε κάποιο είδος εκ των περιγραφόμενων ομάδων της Υ.Α. 1958/13-01-2012 (ΦΕΚ 21Β/13-01-12) (όπως έχει τροποποιηθεί και κωδικοποιηθεί με Υ.Α. 20741/2012 και την Υ.Α. ΔΙΠΑ /οικ.37674/27/07/16), ως εκ τούτου σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 παρ. 3 της ίδιας Υ.Α. «απαλλάσσονται από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης και λήψης πρότυπων περιβαλλοντικών δεσμεύσεων). Αναφορικά με τις λοιπές αδειοδοτήσεις, οι οποίες απαιτούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 4.2 και 8.1 της ΕΣΥ, αποτελούν υποχρέωση του αναδόχου του έργου χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή.



Συγκεκριμένα, προκειμένου να εκτελεστεί οποιοδήποτε έργο κατασκευής συντήρησης οδοποιίας, απαιτείται να εξασφαλιστεί αδειοδότηση από τη Διεύθυνση Τροχαίας σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2696/99 δηλαδή του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας. Η διαδικασία που ακολουθείται προκειμένου να εκδοθεί η εν λόγω

άδεια είναι η ακόλουθη:

- Ο ανάδοχος συντάσσει τη σχετική μελέτη, η οποία συνοδεύεται από την σύμφωνη γνώμη του ΟΑΣΑ και του ΚΤΕΑ (εάν οι οδικοί άξονες στους οποίους θα γίνουν επεμβάσεις περιλαμβάνουν δρομολόγια αυτών των φορέων).
- Η μελέτη ελέγχεται, θεωρείται από την Υπηρεσία και διαβιβάζεται προς έγκριση στο Περιφερειακό Συμβούλιο
- Η έγκριση του Π.Σ. διαβιβάζεται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, η οποία εκδίδει σχετική απόφαση που ακολούθως διαβιβάζεται στην Τροχαία για να δοθεί η τελική αδειοδότηση. Προφανώς, η Τροχαία εκτιμώντας τις κατά τόπους συνθήκες αλλά και τον χρόνο εκτέλεσης του έργου, μπορεί να τροποποιήσει κατά το δοκούν τους όρους της απόφασης (για παράδειγμα στη Λ. Κηφισού εργασίες εκτελούνται μόνο βραδινές ώρες τις καθημερινές).

Παράλληλα, τυχόν μελέτες που θα απαιτηθούν για μετατοπίσεις δικτύων ΟΚΩ ή για εγκατάσταση συστημάτων αναχαίτισης οχημάτων, αποτελούν κι αυτές υποχρεώσεις του αναδόχου και συντάσσονται πριν το χρόνο έναρξης των αντίστοιχων εργασιών. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 14.2.5 της ΕΣΥ για την απόθεση των προϊόντων εκσκαφής και λοιπών προϊόντων που θα προκύψουν από την εκτέλεση του έργου, ο ανάδοχος οφείλει να υποβάλει προς έγκριση στην Υπηρεσία και τις αρμόδιες αρχές, σύμβαση με αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης αποβλήτων. Συνοψίζοντας όλα τα παραπάνω, προκύπτει ότι καμιά επιπρόσθετη αδειοδότηση δεν απαιτείται προ της συμβασιοποίησης του έργου για την οποία δεν έχει ληφθεί μέριμνα από την Αναθέτουσα Αρχή. Όλες οι αδειοδοτήσεις ζητούνται σε χρόνο μεταγενέστερο της σύμβασης με μέριμνα του Αναδόχου και τη συνδρομή της Αναθέτουσας Αρχής, η οποία αποτελεί και την επισπεύδουσα στην όλη διαδικασία.»

1.21. Παρατίθενται συγκεντρωτικοί πίνακες των αστοχιών που εμφανίστηκαν στις εν λόγω οδούς και οι ημερομηνίες εμφάνισής τους -όπως αυτές προκύπτουν από σχετικές αυτοψίες- οι οποίοι συμπεριλαμβάνονται στα συνημμένα του αρχικού (με α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3089/07.06.2022) συμπληρωματικού εγγράφου:



A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΥΤΟΨΙΑΣ	Λ. ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ (ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ-ΧΙΛΤΟΝ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	5/1/2021	Πολεμικό Μουσείο λακκούβα	ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΑΥΤΟΨΙΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ, ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΜΗΔΕΙΑ - ΕΛΠΙΔΑ
2	5/1/2021	Λέσχη (Ηροδότου) - Κουμπάρη στο δεξιό τμήμα υπάρχουν πολλές λακκούβες	
3	19/11/2021	Ιπποκράτειο λακκούβα	ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΑΥΤΟΨΙΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΜΗΔΕΙΑ - ΕΛΠΙΔΑ
4	19/11/2021	Νο 21 λακκούβα	
5	19/11/2021	Νο 15 λακκούβα	
6	19/11/2021	Πολεμικό Μουσείο - Βουλή χρειάζεται νέο τάπητα	
7	19/11/2021	Χρειάζεται διαγράμμιση σε μεγάλο μήκος της	
8	19/11/2021	Πολεμικό Μουσείο - Λέσχη έχει μπακλαβαδοποιηθεί το δεξιό τμήμα του δρόμου	
9	19/11/2021	Ευαγγελισμός υπάρχει φρεάτιο με μεγάλη ανισοψία	
10	19/11/2021	Όλα τα φρεάτια υδροσυλλογής απαιτείται καθαρισμός	
11	19/11/2021	Ιπποκράτειο μπακλαβαδοποίηση οδοστρώματος	
12	19/11/2021	Πολεμικό Μουσείο απαιτείται νέο ταπητίδιο στη δεξιά λωρίδα	

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
1	Από το Πολεμικό Μουσείο έως την Λέσχη έχει μπακλαβαδοποιηθεί το δεξιό τμήμα του δρόμου. Από την Λέσχη έως της Κουμπάρη στο δεξιό τμήμα υπάρχουν πολλές λακκούβες, απαιτείται άμεση αποκατάσταση.
2	Έμπροσθεν από την Βουλή πριν την Ηρ. Αττικού.

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΥΤΩΦΙΑΣ	Λ. ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ (Λ. ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ - ΚΑΤΕΧΑΚΗ & ΚΑΤΕΧΑΚΗ-ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΟΥ & Π.Λ.ΑΓ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ-ΧΛΟΗΣ & ΣΤΑΥΡΟ ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ - Π.Λ. ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ & ΕΘΝ. ΑΜΥΝΑΣ - Λ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	29/10/2018	Στην νησίδα ασφαλείας δεξιά του ρεύματος προς τον Σταυρό της Αγ. Παρασκευής σε πολλά σημεία πρέπει να επισκευαστεί η πλακόστρωση (μετά 2η είσοδο Χολαργού, μετά οδό Λετιδίων μετά την οδό Φανερωμένης Νο 276 & Νο 292)	
2	29/10/2018	Αγ. Ιωάννη Θεολόγου με κατεύθυνση προς Σταυρό Αγ. Παρασκευής σε απόσταση 2μ από τα κράπεδο της κεντρικής νησίδας υπάρχει ρηγμάτωση στην αριστερή λωρίδα	
3	29/10/2018	Νο 4008 συμπλήρωμα ασφαλτικού γύρω από φρεάτιο	
4	29/10/2018	Νο 406 συμπλήρωμα ασφαλτικού γύρω από φρεάτιο	
5	29/10/2018	Νο 466 συμπλήρωμα ασφαλτικού γύρω από σχάρα φρεατίου απορροής ομβρίων	
6	29/10/2018	Νο 358 η μεσαία νησίδα θέλει επισκευή	
7	29/10/2018	Πριν Νο4 Αγ. Παρασκευής η άκρη της μεσαίας νησίδας θέλει επισκευή	
8	29/10/2018	Νο 456 η μεσαία νησίδα θέλει επισκευή	
9	29/10/2018	Πύργο Αθηνών-Φειδιππίδου κατά μήκος ριγμή στο οδόστρωμα	
10	29/10/2018	Νο 22 ρηγματωμένο οδόστρωμα	
11	29/10/2018	Στο άγαλμα Παπάγου βύθιση οδοστρώματος	
12	29/10/2018	Νο 320 ανάμεσα στις νησίδες το οδόστρωμα χρήζει αποκατάσταση	
13	29/10/2018	Πριν Νο4 Αγ. Παρασκευής -Σκύρου ρηγματωμένο οδόστρωμα ιδίως δεξιά λωρίδα	
14	29/10/2018	Τερζοπούλου ανωμαλίες ρητιδώσεις στο οδόστρωμα	
15	29/10/2018	Μετά Αποστολου Παύλου ρηγματώσεις αλιγάτορα στη μεσαία λωρίδα	
16	29/10/2018	Νο 468 ρηγμάτωση μεσαία λωρίδα	
17	29/10/2018	Λείπει η κόπια στα στηθαία ασφαλείας και στα δύο άκρα (υπογειοποίηση της Μεσογείων κάτω από Κατεχάκη)	
18	29/10/2018	Εξέχει σωλήνας από τα στηθαία έξω από Υπ. Εθν. Αμύνης	
19	29/10/2018	Νο 370 λείπει πάπια από στηθαίο	
20	29/10/2018	Νο Ν440 (κρατήριο ΑΕΓΕΑΝ) εξέχει σωλήνας στο στηθαίο	
21	29/10/2018	Νο Ν450 εξέχει σωλήνας στο στηθαίο	
22	29/10/2018	Μετά πεζογέφυρα στην Κατεχάκη σε δύο φρεάτια απορροής ομβρίων οι σχάρες θέλουν ανύψωση	
23	29/10/2018	Λετιδών στη μεσαία νησίδα κατεστραμμένο φρεάτιο τύπου Ταυ	
24	29/10/2018	Νομισματοκοπείο στη μεσαία νησίδα κατεστραμμένο φρεάτιο τύπου Ταυ	
25	29/10/2018	Νο 352 φρεάτιο τύπου Ταυ θέλει επισκευή	
26	29/10/2018	Βασ. Σοφίας-Κατεχάκη θέλει συντήρηση αποκατάσταση οδοστρώματος	
27	29/10/2018	Χαλανδρίου-Σκύρου συντήρηση αποκατάσταση οδοστρώματος	
28	29/10/2018	Νο 543 λείπει ασφαλτικό γύρω από καπάκι φρεατίου	
29	29/10/2018	Νο 491 λακκούβα στην δεξιά πλευρά	
30	29/10/2018	Νο 499 μεσαία λωρίδα λείπει ασφαλτικό γύρω από κυκλικό φρεάτιο	
31	29/10/2018	Νο 461 φθορά στο οδόστρωμα	
32	29/10/2018	Νο45 Αγ. Παρασκευής μικρές λακκούβες	
33	29/10/2018	Νο 445 λακκούβα	
34	29/10/2018	Μεσογείας λακκούβα	
35	29/10/2018	Αρκαδίας λακκούβα	
36	29/10/2018	Νο 523-511 ρηγματωμένο οδόστρωμα	
37	29/10/2018	ΑΒ Βασιλόπουλος ρηγματωμένο οδόστρωμα	
38	29/10/2018	Νο 501 μετά Χαριμένη ρηγματωμένο οδόστρωμα	
39	29/10/2018	Μπροστά ALPHA BANK μετά Σαλαμίνας ρηγματωμένο οδόστρωμα και ερπυσμοί στην δεξιά πλευρά της λεωφορειολωρίδας	
40	29/10/2018	Μπροστά CITROEN μετά Σαλαμίνας βυθισμένο οδόστρωμα	
41	29/10/2018	Στάση ΕΡΤ στην δεξιά λωρίδα έντονοι ερπυσμοί στην λεωφορειολωρίδας	
42	29/10/2018	Μετά Χαλανδρίου ερπυσμός οδοστρώματος ανάμεσα στις νησίδες	
43	29/10/2018	Νο 237 βύθιση οδοστρώματος εγκάρσια και στη νησίδα	
44	29/10/2018	Νο 379-381 στο ύψος Σουλίου-Γαρυστού μεγάλη καθίζηση της μεσαίας νησίδας και καθίζηση οδοστρώματος	
45	29/10/2018	Μπροστά από Υπ. Εθν. Αμύνης (γραφείο εξυπ. Κοινού) βύθιση οδοστρώματος	
46	29/10/2018	Μπροστά MIKEL μετά Κατεχάκη ρηγματωμένο οδόστρωμα	
47	29/10/2018	Μπροστά ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΙΝΑΝ ρηγματωμένο οδόστρωμα	
48	29/10/2018	Σλήμαν ρηγματωμένο οδόστρωμα	
49	29/10/2018	Μεσογείας οδόστρωμα στην συμβολή τους και ανάμεσα στη μεσαία νησίδα χρήζει αποκατάστασης	
50	29/10/2018	Εστίας ρηγματωμένο οδόστρωμα	
51	29/10/2018	Νο 65 - 53 ρηγματωμένο οδόστρωμα	
52	29/10/2018	Φωκίδος ρηγματωμένο οδόστρωμα	
53	29/10/2018	Στην αρχή ακριβώς μετά την γέφυρα του Σταυρού λείπει απόληξη στηθαίων	
54	29/10/2018	Στασμένο στηθαίο στην υπογειοποίηση της κάτω από Κατεχάκη	
55	29/10/2018	Στάση Δήμητρας πριν Βασιλόπουλο τρακαρισμένο στηθαίο	
56	29/10/2018	Νο 507 ανύψωση κυκλικό φρεάτιο	
57	29/10/2018	Νο 319 (κιωσόβολος) φθορά φρεατίου τύπου Ταυ	
58	29/10/2018	Μετρό Χολαργός φθορά φρεατίου τύπου Ταυ	
59	29/10/2018	Πριν Βύρωνος φθορά φρεατίου τύπου Ταυ	
60	29/10/2018	Νο 269 φθορά φρεατίου τύπου Ταυ	
61	29/10/2018	Νο 261 φθορά φρεατίου τύπου Ταυ	

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΑΥΤΩΦΙΩΝ ΠΡΙΝ ΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ

62	29/10/2018	Βιωτίας ανύψωση δύο κυκλικών φρεσίων	
63	29/10/2018	Νο 44 ρεύμα προς Γουβή υπάρχει εδόγκωμα στο ασφαλτικό στην αριστερή λωρίδα	
64	29/10/2018	Νο 541 φρέατο που έχει καλυφτεί με ασφαλτικό το καπάκι παλιντζάρε	
65	29/10/2018	Νο 242 στη δεξιά νησίδα φρέατο τύπου Ταυ θέλει επισκευή	
66	29/10/2018	Πριν κλιμακή ΊΑΣΩ (κατάστημα ΚΟΥΚΟΥΝΑΡΙ) καταστραμμένα φρέατα τύπου Ταυ	
67	29/10/2018	Νο 199 γέρνει η μεσαία νησίδα	
68	28/12/2020	Φωκίδος λακούβα ανάμεσα στις μεσαίες νησίδες	
69	28/12/2020	Νο 392 συμπλήρωμα ασφαλτικού σε φρέατο	
70	28/12/2020	Λ. Περιελέους έντονος φθορές στο οδόστρωμα	
71	28/12/2020	Φανερωμένης ρηγματωμένο οδόστρωμα	
72	28/12/2020	Νο 442 ρημάτωση	
73	28/12/2020	Νο 541 λακούβα	
74	28/12/2020	Νο 209 λακούβα δίπλα στο φανάρι	
75	28/12/2020	Νο 205 βύθισμα δίπλα στην νησίδα	
76	28/12/2020	Ηλιδος λακούβα	
77	28/12/2020	Βιωτίας λακούβα	
78	28/12/2020	Νο 27 λακούβα στα αριστερά του οδοστρώματος	
79	28/12/2020	Νο 185 βύθιση οδοστρώματος	
80	28/12/2020	Νο 131-133 βύθιση οδοστρώματος (δεξιά λωρίδα)	
81	28/12/2020	Ερρίκος Ντινάν φρέατο ΟΤΕ θέλει ανύψωση	
82	28/12/2020	Νο 358 λακούβα	
83	12/1/2022	Αρχή μεσογείων ρηγματώσεις	
84	12/1/2022	Νο 6 ασφαλτικό σε εγκάρσια τομή επί οδοστρώματος της Μεσογείων	
85	12/1/2022	Συμπλήρωμα ασφαλτικού στον δρόμο που οδηγεί στις Αστυνομικές Σχολές	
86	12/1/2022	Λακούβα έξω από περιφέρεια Νοσοκομείου Σωτηρία	
87	12/1/2022	Υγείας συμπλήρωμα ασφαλτικού σε φρέατο	
88	12/1/2022	Περιελέους λακούβα στο οδόστρωμα ανάμεσα στην δεξιά νησίδα	
89	12/1/2022	Μιλτιάδου δεξιά λακούβα	
90	12/1/2022	17ης Νοεμβρίου συμπλήρωμα ασφαλτικού σε φρέατο	
91	12/1/2022	17ης Νοεμβρίου φθορές στο οδόστρωμα	
92	12/1/2022	Μιλτιάδου φθορές στο οδόστρωμα	
93	12/1/2022	Ξικαράτους φθορές στο οδόστρωμα	
94	12/1/2022	Στάση Αγ. Παρασκευή λακούβα	
95	12/1/2022	Νο 454 βύθισμα σε εγκάρσια τομή ΦΣ	
96	12/1/2022	Νο 490 και 486 λείπει ασφαλτικό σε εγκάρσια τομή από του οδοστρώματος	
97	12/1/2022	Στο τέλος του στηθαίου πριν Κατεχάκη λείπει η απόληξη στηθαίων	
98	12/1/2022	Νο 579 λακούβα	
99	12/1/2022	Βread Factory στην οδό Βεντούρη συμπλήρωμα ασφαλτικού σε σχάρα φρεσίου απορροής ομβρίων	
100	12/1/2022	Νο 253 λακούβα	
101	12/1/2022	Νο 223 λακούβα	
102	12/1/2022	Νο 75-77 λακούβα	
103	12/1/2022	Κορινθίας λακούβα	
104	12/1/2022	Νο 25 μεσαία λωρίδα συμπλήρωμα ασφαλτικού σε εγκάρσια τομή	
105	12/1/2022	Νο 327 σπασμένο φρέατο τύπου Ταυ	
106	12/1/2022	Νο 225 επισκευή φρεσίου τύπου Ταυ	
107	14/4/2022	Αλσος χυροφυλακής λακούβες	
108	14/4/2022	Ξανθόπου συμπλήρωμα ασφαλτικού σε φρέατο	
109	14/4/2022	Περιελέους (κατάστημα ΔΑΝΑΟΣ) λακούβα	
110	14/4/2022	Νο 368 συμπλήρωμα ασφαλτικού σε φρέατο	
111	14/4/2022	Νο 388 συμπλήρωμα ασφαλτικού σε φρέατο	
112	14/4/2022	Ετάση Σταυρός συμπλήρωμα ασφαλτικού σε φρέατο	
113	14/4/2022	Στην στροφή προς το ρεύμα της Μεσογείων προς Αθήνα συμπλήρωμα ασφαλτικού σε τομή	
114	14/4/2022	Νο 384 συγκέντρωση υδάτων	
115	14/4/2022	Νο 549 μετά στροφή Σταυρό Αγ. Παρασκευής λακούβα	
116	14/4/2022	Στάση Χαλαργός βύθισμα οδοστρώματος	
117	14/4/2022	Νο 207 συμπλήρωμα ασφαλτικού σε φρέατο	
118	14/4/2022	Mc Donalds το κράσιδο στην άκρη της μεσαίας νησίδας θέλει επισκευή	

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΑΥΤΟΨΙΩΝ ΜΕΤΑ
ΤΟ ΔΙΑΓΝΩΣΜΟ, ΠΡΙΝ ΑΠΟ
ΜΗΔΕΙΑ - ΕΛΠΙΔΑ

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΑΥΤΟΨΙΩΝ ΜΕΤΑ
ΤΟ ΔΙΑΓΝΩΣΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑ
ΑΠΟ ΜΗΔΕΙΑ - ΕΛΠΙΔΑ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
1	Βασ. Σοφίας - Κατεχάκη
2	Χαλανδρίου - Σκύρου
3	διασάυρωση με Αποστόλου Παύλου βύθισμα (ανώμαλο οδόστρωμα)
4	Πεζογέφυρα "Μιχάλης Μιχαηλίδης" έως όριο προσφάτως συντηρημένου οδοστρώματος.
5	Ερρίκος Ντινάν - Φειδωπίδου
6	Μπροστά από Υπ. Εθν. Αμύνης καθίζηση οδοστρώματος, πρέπει να γίνει έλεγχος προς διαπίστωση των αιτιών προκειμένου να γίνει αποτελεσματική αποκατάσταση

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΥΤΟΨΙΑΣ	ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΥ-Μ. ΑΣΙΑΣ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	27/8/2018	Ιερά οδός - Π. Ράλλη χρήζει νέου ασφαλοτάτητα λόγω πολλών ρηγματώσεων	
2	27/8/2018	Μουτσουπόλου - τροχαίες Πειραιώς επί της δεξιάς λωρίδας κυκλοφορίας παρατηρούνται έντονες ρηγματώσεις και καθιζήσεις	
3	27/8/2018	Νο 237 δίοπλα στο πεζοδρόμιο παρατηρούνται έντονες ρηγματώσεις σε μήκος 50μ και πλάτος 1μ	
4	27/8/2018	Συμμαχιδών χρειάζεται ταπητίδιο 10μ2	
5	27/8/2018	Π. Ράλλη [αστ. δ/ση υγειονομικού] χρειάζεται ταπητίδιο 5μ2	
6	27/8/2018	Μυλλέρου χρειάζεται 5μ2 περίπου	
7	27/8/2018	FACTORY OUTLET στην μεσαία λωρίδα κυκλοφορίας φρεάτιο χρήζει ανύψωση	
8	26/10/2018	Χρ. Σιώνης - Επαυλίου στην δεξιά πλευρά του οδοστρώματος (πεζοδρόμιο) υπάρχουν έντονες ρηγματώσεις	
9	26/10/2018	Νο 171 καθίζηση 3,5μ*0,60μ	
10	26/10/2018	Π. Ράλλη-Ιερά Οδό απαιτείται νέο οδόστρωμα	
11	26/10/2018	Νο 121 απαιτείται ταπητίδιο 15μ2	
12	26/10/2018	Νο 53 (πλατεία Κουμουνδούρου) υπάρχει διπλό φρεάτιο ΔΕΗ που έχει βυθιστεί	
13	26/10/2018	Νο 151 (βενζινοδίκιο AVIN) το μετεό περιμετρικά του φορατίου είναι αποσπασμένο	
14	26/10/2018	Κυθάρων φρεάτιο χρήζει ανύψωση επισκευή	
15	20/4/2022	Πριν Ιερά Οδό λακκούβα	
16	20/4/2022	Νο 134 καθίζηση οδοστρώματος στη δεξιά λωρίδα κυκλοφορίας	
17	20/4/2022	Νο 61-63 αποδιοργάνωση ασφαλτικού	
18	20/4/2022	Νο 39 λακκούβα δίπλα σε φανάρι και αποδιοργάνωση οδοστρώματος στη δεξιά λωρίδα	
19	20/4/2022	Νο 166 λείπει κάλυμμα φρεατίου	
20	20/4/2022	Παλάντας καθαρισμός φρεατίου και επισκευή κατακλιού	
21	20/4/2022	Νο 166 έξω από Πάνθεον λακκούβα	
22	20/4/2022	Χρ. Σιώνης υπάρχει διεύρυνση οδού που χρειάζεται ασφαλτικό και κράσπεδα	
23	20/4/2022	Ανασάφρα έξω από πρώτριο φρεάτιο υδροσυλλογής χρειάζεται καθαρισμό	
24	20/4/2022	Νο 252 ανύψωση σχάρας ομβρίων	
25	20/4/2022	Αυτομαρίν σπασμένη σχάρα φορατίων	
26	20/4/2022	Νο 39-43 αλιγοτρομικές καθιζήσεις στο οδόστρωμα εγκάρσιες	
27	20/4/2022	Μοσχονησίων βουλωμένο φρεάτιο αεραροής ομβρίων	
28	20/4/2022	Νο 17 αποδιοργάνωση οδοστρώματος	
29	20/4/2022	Κύπρου βουλωμένο φρεάτιο ομβρίων	
30	20/4/2022	Νο 96 σχάρα υδροσυλλογής σπασμένη	
31	20/4/2022	Αλιφάνος 2 επικίνδυνες λακκούβες	
32	20/4/2022	Νο 205 σχάρα ομβρίων σπασμένη	
33	20/4/2022	Νο 193 σχάρα ομβρίων σπασμένη σε 3 σημεία	
34	20/4/2022	Νο 181 αλιγοτρομικές τομές με ταυτόχρονη συγκράτηση υδάτων	
35	20/4/2022	Λ. Κηφισού από κάτω, στο δεξιό πεζοδρόμιο λείπει πάτωμα στην αρχή του στηθαίου	

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΥΤΟΨΙΑΣ	ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΟΥ (Λ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ-Λ. ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	29/10/2018	Νο 21 ρηγματωμένο οδόστρωμα	ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΑΥΤΟΨΙΩΝ ΠΡΙΝ ΤΟ ΔΙΑΓΝΩΣΜΟ
2	29/10/2018	Νο 29 ρηγματωμένο οδόστρωμα	
3	29/10/2018	Νο 31 ρηγματωμένο οδόστρωμα	
4	29/10/2018	Μιχαλακοπούλου έντονες φθορές	
5	29/10/2018	Διασταύρωση με Μιχαλακοπούλου θέλει συντήρηση αποκατάσταση οδοστρώματος (ρηγματώσεις, ρωγμές συστολής, εγκάρσιες, διαμήκεις ρωγμές)	
6	29/10/2018	Νο 19,1,3,5 ρηγματωμένο οδόστρωμα	
7	29/10/2018	Νο 17-19 ανύψωση φρεατίου	
8	12/1/2022	Λ. Αλεξάνδρας υπάρχει τομή στο οδόστρωμα	ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΑΥΤΟΨΙΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟ ΔΙΑΓΝΩΣΜΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΜΗΔΕΙΑ - ΕΛΠΙΔΑ
9	12/1/2022	Νο 22 έντονη ρηγματώση και λακκούβα	
10	12/1/2022	Νο 13 λακκούβα	
11	12/1/2022	Νο 15 λακκούβα	
12	12/1/2022	Σεβαστουπόλεως λακκούβα	
13	12/1/2022	Πριν την στροφή για Κηφισίας λακκούβα	
14	12/1/2022	Νο 11-19 ρηγματωμένο οδόστρωμα	
15	12/1/2022	Νο 17-19 ανύψωση 4 σχαρών φρεατίων ομβρίων	

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
1	Διασταύρωση με Μιχαλακοπούλου έχει ρηγματώσεις, ρωγμές συστολής, εγκάρσιες και διαμήκεις ρωγμές κλπ
2	Διασταύρωση με Αλεξάνδρας

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΥΤΟΨΙΑΣ	Λ. ΣΥΓΓΡΟΥ (Δ.ΑΕΡΟΠΑΓΙΤΟΥ-ΔΕΛΤΑ ΦΑΛΗΡΟΥ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	19/3/2018	Νο 83-85, πινακίδα επί του πεζοδρομίου κεκλιμένη από τις ρίζες δένδρου	ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΑΥΤΟΨΙΩΝ ΠΡΙΝ ΤΟ ΔΙΑΓΝΩΣΙΜΟ
2	19/3/2018	2 φρεάτια που πρέπει να αποκατασταθεί το τελείωμα του πεζοδρομίου κάτω από αυτά	
3	19/3/2018	Intercontinental - Αθ. Διάκου διάσπαρτες λακκούβες	
4	17/9/2018	Μενελάου - Σπάρτης επιφανειακές φθορές στην αριστερή λωρίδα	
5	15/12/2020	Πάντειο δπλα στην υπόγεια διάβαση πεζών λακκούβα στη δεξιά λωρίδα κυκλοφορίας και έχει φύγει η άσφαλτος στο φρεάτιο	ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΑΥΤΟΨΙΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟ ΔΙΑΓΝΩΣΙΜΟ, ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΜΗΔΕΙΑ - ΕΛΠΙΔΑ
6	15/12/2020	Νο 168 φρεάτιο αποχέτευσης έχει ξεσκαρώσει	
7	15/12/2020	Νο 184 ρηγμάτωση 10 μέτρων στη δεξιά λωρίδα	ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΑΥΤΟΨΙΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΜΗΔΕΙΑ - ΕΛΠΙΔΑ
8	6/4/2022	Νο 306 υπάρχει ζώνη αποφλοίωσης 20 μ στην αριστερή λωρίδα	
9	6/4/2022	Intercontinental σε 50μ αλιγοτορικές παραμορφώσεις και καθίζηση στην αριστερή λωρίδα	
10	6/4/2022	Στις υπόγειες διαβάσεις χρειάζεται απούλωση των αρμών	
11	20/4/2022	Μάρκου Μπότσαρη - Τούσα Μπότσαρη καθιζήσεις με αλιγοτορικές ρηγματώσεις	
12	20/4/2022	Αθ. Διάκου - Αμ. Φραντζή καθίζηση οδοστρώματος	
13	20/4/2022	Στάση Πάντειο λακκούβα	
14	20/4/2022	Νο 172 φρεάτιο αποχέτευσης έχει ξεσκαρώσει	
15	20/4/2022	Νο 190 λακκούβα στη δεξιά λωρίδα	
16	20/4/2022	Νο 190 πλησίον διάβασης πεζών το οδόστρωμα χρήζει ανακατασκευής	
17	20/4/2022	Νο 194 φρεάτιο χρειάζεται ανύψωση και προσθήκη ασφαλτικού	
18	20/4/2022	Νο 198 ρηγμάτωση δεξιάς λωρίδας	
19	20/4/2022	Νο 220 δύο τομές έξω από διάβαση πεζών 20μ πριν έως 10 μ μετά	
20	20/4/2022	Νο 232 λακκούβα στη δεξιά λωρίδα	
21	20/4/2022	Νο 254 ρηγμάτωση 10μ στη δεξιά λωρίδα	
22	20/4/2022	Λαμψάκου αποκόλληση οδοστρώματος 20 μέτρων	
23	20/4/2022	Φιλαρέτου αποφλοιώσεις οδοστρώματος	
24	20/4/2022	Νο 172-190 οδόστρωμα χρήζει ανακατασκευής	
25	20/4/2022	Νο 294 φρεάτιο χρειάζεται ανύψωση	
26	20/4/2022	Διχάλα προς Γλυφάδα συμπλήρωση 2 φρεατίων με ασφαλτικό	
27	20/4/2022	Νο 373 ρηγμάτωση 10μ στη δεξιά λωρίδα	
28	20/4/2022	Δημοσθένους ανύψωση σχάρας υδροσυλλογής	
29	20/4/2022	Αμφιθέας ρηγμάτωση λόγω υπόγειας διάβασης πεζών	
30	20/4/2022	Υπόγεια διάβαση Αιγαίου ρηγμάτωση στον αρμό	
31	20/4/2022	Υπόγεια διάβαση Αγ. Σώστη αλιγοτορικές τομές και βύθιση οδοστρώματος	
32	20/4/2022	Υπόγεια διάβαση Πάντειο βύθιση οδοστρώματος	
33	20/4/2022	Υπόγεια διάβαση Αγ. Σώστη 2 φρεάτια στη μεσαία λωρίδα το ένα θέλει ανύψωση στο άλλο έχει αποδιοργανωθεί η άσφαλτος	
34	20/4/2022	Νο 226 για 20μ υπάρχει ξεφλούδισμα της ασφάλτου στην αριστερή λωρίδα	
35	20/4/2022	Στάση ΣΚΡΑ βύθιση οδοστρώματος	
36	20/4/2022	Grand Hayatt αποδιοργάνωση/αποκόλληση ασφαλτικού	

II. Νομικό πλαίσιο

2. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπíπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου [...]».

3. Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει: «Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221) [...]. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α' και β', ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού».

4. Το άρθρο 2 παράγραφος 1 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: 1)α) ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου και οι αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 223 [...] 5)ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών ή αναθετότων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, β)ως «δημόσιες συμβάσεις έργων» και ως «συμβάσεις έργων» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο: α) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση εργασιών που αφορούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ του Προσαρτήματος Α' και στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Β', β) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση έργου, γ) την υλοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, έργου ανταποκρινόμενου στις απαιτήσεις που ορίζει η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας που ασκεί αποφασιστική επιρροή στο είδος ή τη μελέτη του έργου, 7)ως «έργο» νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου δομικών εργασιών ή εργασιών μηχανικού, το οποίο επαρκεί καθαυτό για την επιτέλεση οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας [...]

5. Το άρθρο 3 παρ. 1 και 2 του ίδιου νόμου ορίζει τα παρακάτω: «1. Το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) θεσπίζει κανόνες για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που πραγματοποιούνται από αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας αυτών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν άρθρο. 2. Διαδικασία σύναψης σύμβασης ή σύμβαση κατά την έννοια του παρόντος Βιβλίου είναι η απόκτηση, μέσω δημόσιας σύμβασης, από μία ή περισσότερες αναθέτουσες αρχές, έργων, αγαθών ή υπηρεσιών από οικονομικούς φορείς που επιλέγονται από τις εν λόγω αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως του κατά πόσον τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες προορίζονται για την εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος».



6. Η διάταξη του άρθρου 5 του ιδίου ως άνω νόμου ορίζει ότι: «Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: [...] α) 5.225.000 EUR για τις δημόσιες συμβάσεις έργων,[...]».

Συναφώς επισημαίνεται ότι, κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1952 της Επιτροπής της 10ης Νοεμβρίου 2021 (Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ L398/23 της 11.11.2021) και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1953 της Επιτροπής της 10ης Νοεμβρίου 2021 (Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ L398/25 της 11.11.2021) που εφαρμόζονται για τη διετία 1.1.2022 – 31.12.2023, τα κατώτατα χρηματικά όρια για τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές αναθεωρήθηκαν στο ποσό των 5.382.000€.

7. Στο άρθρο 6 παρ. 1 και 3 του ιδίου νόμου ορίζεται ότι: «1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...] 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.».

8. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (Α' 147) προβλέπεται ότι: «2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις:[...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

9. Η διάταξη του άρθρου 372 του ν.4412/2016 και πιο συγκεκριμένα η παράγραφος 12 αυτού ορίζει: «Με μέριμνα του Προέδρου της, η Α.Ε.Π.Π. οφείλει να συμμορφώνεται δια των αρμοδίων οργάνων της, με τις δικαστικές αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος, με τις οποίες ακυρώνονται εν όλω ή εν μέρει οι αποφάσεις της. **Η συμμόρφωση συντελείται υποχρεωτικά εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της δικαστικής απόφασης από το Δικαστήριο, την αναθέτουσα αρχή ή τα λοιπά διάδικα**

μέρη. Υποχρέωση συμμόρφωσης προς τις δικαστικές αποφάσεις κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων τους έχουν και οι αναθέτουσες αρχές εντός της ίδιας προθεσμίας.»

10. Τα οριζόμενα στον ν. 4782/2021 (Α' 36/2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» και ιδίως το άρθρο 142 « Έναρξη ισχύος Μέρους Α'», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σύμφωνα με το οποίο :

«Άρθρο 142 - Έναρξη ισχύος Μέρους Α'»

1. Η ισχύς των διατάξεων:

α) του άρθρου 4, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016,

β) των άρθρων 10, 20 παρ. 4, 34 κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, 57, 58, 59, 60, 63, 64, 66 έως 79, 82 έως 86, 89 έως 93, 95 έως 98, 100, 131 και 138,

γ) [Καταργείται].

δ) του άρθρου 109, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 7 του άρθρου 258 του ν. 4412/2016, αρχίζει από την 1η.9.2021

ε) των άρθρων 55, 108 κατά το μέρος που τροποποιεί την περ. α' της παρ. 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016, και 134 αρχίζει από την 1η.3.2022.

2. Η ισχύς των άρθρων 3, 6 κατά το μέρος που τροποποιεί τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 38 του ν. 4412/2016 (Α' 147), 7, 8, 9, 11, 12, 13, 42, 49, 62, 65, 80, 81, 87, 88, 94, 99, 101, 108, εκτός της περ. α' της παρ. 11, 121 και 127 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το άρθρο 42, με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, καταλαμβάνει και εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς, κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος, διαγωνιστικές διαδικασίες, εκτός εάν έχει χωρήσει οριστικός αποκλεισμός του οικονομικού φορέα ή έχει εκδοθεί απόφαση αρμοδίου δικαστηρίου, η οποία έχει κρίνει διαφορετικά.

3. Η ισχύς των υπολοίπων άρθρων του παρόντος αρχίζει από την 1η.6.2021, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του. Τα άρθρα 43 και 121 του ν. 4782/2021, με τα οποία τροποποιήθηκαν τα άρθρα 103 και 310, αντίστοιχα, του ν. 4412/2016, εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς, κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος τους (1η.6.2021), διαγωνιστικές διαδικασίες, εκτός εάν έχει χωρήσει οριστικός αποκλεισμός του οικονομικού φορέα ή έχει εκδοθεί απόφαση αρμοδίου δικαστηρίου, η οποία έχει κρίνει διαφορετικά».

11. Τα οριζόμενα στον ν. 4912/2022 (Α' 59/2022) «Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης» και ιδίως τα άρθρα 17, παρ. 1 και 4 και 19 αυτού, όσον αφορά την αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης κατ' άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, σύμφωνα με τα οποία:

«Άρθρο 17 - Μεταβατικές διατάξεις - Μεταφορά αρμοδιοτήτων από την Αρχή του ν. 4013/2011 στην Αρχή του ν. 4412/2016

1. Από την έκδοση της πράξης διορισμού Προέδρου και τουλάχιστον έξι (6) Συμβούλων της Ενιαίας Αρχής Δημόσιων Συμβάσεων του άρθρου 347 του ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως το άρθρο αυτό αντικαθίσταται με το άρθρο 2 του παρόντος νόμου: (α) η Αρχή του ν. 4013/2011 (Α' 204) καταργείται και το σύνολο των δικαιωμάτων, υποχρεώσεων και εννόμων σχέσεων της, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης του ειδικού τραπεζικού λογαριασμού της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4013/2011, περιέρχεται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση στην Αρχή του ν. 4412/2016, (β) δίκες της Αρχής του ν. 4013/2011 συνεχίζονται χωρίς διακοπή από την Αρχή του ν. 4412/2016, η οποία λογίζεται ως καθολικός διάδοχος της Αρχής του ν. 4013/2011, (γ) όλα τα υφιστάμενα ταμειακά υπόλοιπα της Αρχής του ν. 4013/2011 μεταφέρονται στην Αρχή του ν. 4412/2016, η οποία συνεχίζει την εκτέλεση του τρέχοντος προϋπολογισμού. [...]

4. Μέχρι την έκδοση της πράξης διορισμού Προέδρου και τουλάχιστον έξι (6) Συμβούλων της Ενιαίας Αρχής Δημόσιων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ) του άρθρου 347 του ν. 4412/2016, η καταργούμενη Αρχή του ν. 4013/2011 εξακολουθεί να λειτουργεί με τα όργανα διοίκησης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. [...]

Άρθρο 19 - Καταργούμενες διατάξεις

Από την έκδοση Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου με την οποία διορίζονται ο Πρόεδρος και τουλάχιστον έξι (6) Σύμβουλοι της Αρχής, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 348 του ν. 4412/2016 (Α' 147), καταργούνται: (α) τα άρθρα 1 έως 10 του ν. 4013/2011 (Α' 204) για την «Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων» («Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.» ή «Αρχή») και (β) το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016.».

III. Νομική Εκτίμηση

12. Το υπό εξέταση αίτημα της Περιφέρειας Αττικής, η οποία ως Ο.Τ.Α. β' βαθμού αποτελεί αναθέτουσα αρχή κατά τις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1α του ν. 4412/2016, αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης έργου κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρ. 2, παρ.1, περ. (5) και (6) του ιδίου ως άνω νόμου.

Δεδομένου δε ότι η εκτιμώμενη αξία, ποσού 10.585.806,45€ χωρίς ΦΠΑ, της προς σύναψη δημόσιας σύμβασης υπερβαίνει το ισχύον εφαρμοστέο χρηματικό κατώφλι (ποσού 5.382.000€ χωρίς ΦΠΑ) του άρθρ. 5, παρ. α ν. 4412/2016 για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, διαπιστώνεται ότι συντρέχει, καταρχήν, η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011 ως ισχύει.

13. Με την ίδια ως άνω διάταξη του ν. 4013/2011, συστατικού νόμου της Αρχής, τίθεται εξαίρεση στην άσκηση της συγκεκριμένης γνωμοδοτικής της αρμοδιότητας στις περιπτώσεις κατά τις οποίες συντρέχει ανωτέρα βία. Η εξαίρεση αυτή παρουσιάζει ερμηνευτικό ενδιαφέρον κατά την άσκηση της αρμοδιότητας παροχής σύμφωνης γνώμης της Αρχής στην περίπτωση κατά την οποία η αναθέτουσα αρχή επικαλείται ως νομική βάση του αιτήματός της τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, όπου κρίσιμη προϋπόθεση για την προσφυγή της στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης είναι η ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή γεγονότα, τα οποία δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική της ευθύνη.

Επομένως, προκειμένου για τη διαπίστωση της συνδρομής της κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, ως ισχύει, αρμοδιότητας της Αρχής στην περίπτωση κατά την οποία αναθέτουσα αρχή προβάλλει ως νομική βάση για την προσφυγή της σε διαδικασία διαπραγμάτευσης τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, απαιτείται να διευκρινισθεί η διάκριση μεταξύ του γεγονότος που συνιστά ανωτέρα βία και του απρόβλεπτου για την αναθέτουσα αρχή γεγονότος στο οποίο οφείλεται η επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη.

14. Όσον αφορά στην οριοθέτηση της έννοιας της ανωτέρας βίας, με πλείστες γνώμες της Αρχής (πρβλ. ενδεικτικά Δ15/2020, Δ103/2020) έχουν κριθεί τα εξής:

«Ως ανωτέρα βία θεωρείται κάθε γεγονός απρόβλεπτο και μη δυνάμενο να αποτραπεί ακόμη και με μέτρα άκρας επιμέλειας και σύνεσεως και εξ αιτίας του οποίου εμποδίζεται κάποιος, είτε ο ίδιος είτε μέσω τρίτου, να τηρήσει νόμιμη ή συμβατική υποχρέωση, ή να ασκήσει δικαίωμα εμπροθέσμως, ακόμη και αν καταβάλει την επιμέλεια και πρόνοια επιμελούς ανθρώπου.¹ Η ανωτέρα βία αποτελεί αόριστη νομική έννοια², η οποία ερείδεται στο άρθρο 255 Α.Κ.,³ αποτελεί γενική αρχή του δικαίου και εφαρμόζεται χωρίς να απαιτείται ειδική νομοθετική πρόβλεψη.⁴

*Η ως άνω αποδιδόμενη έννοια της “ανωτέρας βίας” δε διαφοροποιείται στο πεδίο του διοικητικού δικαίου, καθόσον ως τέτοια νοείται κάθε γεγονός απρόβλεπτο, το οποίο στην εκάστοτε εξεταζόμενη περίπτωση (κρίση *ad hoc*) δε θα μπορούσε να είχε αποτραπεί, ούτε με επίδειξη άκρας επιμέλειας και σύνεσης.⁵*

Περαιτέρω, σε ό,τι αφορά στο ενωσιακό δίκαιο, η έννοια της ανωτέρας βίας δεν περιορίζεται στην απόλυτη αδυναμία, αλλά καλύπτει και ξένες προς τον ενδιαφερόμενο περιστάσεις, μη φυσιολογικές και απρόβλεπτες

¹ βλ. Α. Γεωργιάδη - Μ. Σταθόπουλου, ΕρμΑΚ, Τομ. Ι, σελ. 454 - 455, σημ. 2, Κ. Σημαντήρα, Γεν. Αρχ. Αστ. Δικαίου, ημ. Β', σελ. 699 επ., ΓνμδΝΣΚ 424/2012, ΑΠ 1372/2002 κ.α.

² ΕΔ 5/2011, ΣτΕ 5419/1987, ΣτΕ 2049/1992, ΣτΕ 4224/1998, ΣτΕ 461, 2747/1999, ΣτΕ 2192/2002, ΣτΕ 2671, 4045, 4110/2010, ΣτΕ 2276/2012, ΣτΕ 540/2015 κ.α.

³ ΣτΕ 153/2016, με παραπομπές βλ. επίσης και ΣτΕ 2856/2014, ΓνμδΝΣΚ 488/2004.

⁴ ΓνμδΝΣΚ 488/2004, Τμ. Β', ΟΛΣτΕ 2097/1979, ΣτΕ 5015/1987, ΣτΕ 350/1990, Τμ Β', ΣτΕ 2840/ 2000, Τμ. Στ'κ.α.)

⁵ ΓνμδΝΣΚ 252/2017, βλ. ΣτΕ 3559, 3560/2005, σκ. 6η, ΣτΕ 2630/2001, σκ. 9η, εκδοθείσες υπό καθεστώς ν. 1262/1982, πρβλ. ΣτΕ 212/2006, σκ. 9η, ΣτΕ 26/1995 - Τμ. Β', ΣτΕ 461/1999 - Τμ. Στ', ΣτΕ 2977/ 1995-Τμ. Β', ΣτΕ 1097/1994 - Τμ. Β', κ.α.

*(αντικειμενικό στοιχείο), οι συνέπειες των οποίων δεν θα μπορούσαν να αποφευχθούν ακόμα και με την επίδειξη της δέουσας επιμελείας, συνδέοντας κατά τον τρόπο αυτόν την ύπαρξη αυτών των περιστάσεων με την υποχρέωση του ενδιαφερομένου να προφυλαχθεί από τις συνέπειες του ακραίου γεγονότος, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα χωρίς να υποβληθεί σε υπέρμετρες θυσίες (υποκειμενικό στοιχείο).*⁶ Επιπροσθέτως, ως έχει συναφώς κριθεί, η έννοια της ανωτέρας βίας πρέπει να προσδιορίζεται ανάλογα με το νομικό πλαίσιο εντός του οποίου προορίζεται η παραγωγή των εννόμων αποτελεσμάτων της.⁷»

Κατά συνέπεια, η έννοια της ανωτέρας βίας στο πλαίσιο της κατά τα ανωτέρω γνωμοδοτικής αρμοδιότητας της Αρχής αφορά σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ακραίες περιστάσεις, οι οποίες χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης, όπως πχ. φυσικές καταστροφές, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και τα ακραία καιρικά φαινόμενα, καθιστούν αναγκαία την υποχώρηση της ανάγκης διενέργειας ελέγχου από την Αρχή των αιτημάτων των αναθετουσών αρχών για την προσφυγή τους σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης (πρβλ. όμοια ερμηνεία της εξαίρεσης λόγω ανωτέρας βίας στο πλαίσιο του ν. 4013/2011, ως έχει κριθεί στην Δ107/2018 απόφαση της Αρχής).

15. Από την άλλη πλευρά, ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περιστάσης κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την οποία συντρέχει αρμοδιότητα της Αρχής προς έκδοση σύμφωνης γνώμης κατ' άρθρ. 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, ως ισχύει, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, ενώ σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ. ΣΤΕ 1747/2011), -κατά την έννοια της προγενέστερης διάταξης του άρθρου 25 περ. 1 υποπερ. γ' του π.δ/τος 60/2007, η οποία έχει ταυτόσημο περιεχόμενο με τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016- η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία.

Επιπλέον, το Ελεγκτικό Συνέδριο δέχεται ότι ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι

⁶ Βλ. σχετικά Δ107/2018 απόφαση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., με παραπομπή στις αποφάσεις ΔΕΚ C - 195/91 P, Bayer κατά Επιτροπής, σκ. 31-32, 2002, C - 208/01, Parras Medina, σκ. 19, C 266/84 Denkavit, C 209/83, Ferriere, Valsabbia, C 314/2006 Société Pipeline Méditerranée et Rhône κατά Administration des douanes et droits indirects σκ. 23- 24 με νομολογία.

⁷ Βλ. σχετικά Δ107/2018 απόφαση Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. με εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΛΣυν 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008 υπό το προϊσχύσαν καθεστώς της διάταξης του άρθρου 25 περ. 1 υποπερ. γ' του π.δ/τος 60/2007).

16. *Εν προκειμένω, όπως ισχυρίζεται η αιτούσα αναθέτουσα αρχή στο σχέδιο απόφασης του υποβληθέντος από 06.05.2022 εξεταζόμενου αιτήματός της, «στο διάστημα των τριών ετών, το οποίο μεσολάβησε από την έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας μέχρι σήμερα, υπήρξαν για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες (σύμφωνα με τις σχετικές αναφορές των μετεωρολόγων), δύο πολύ ισχυρές κακοκαιρίες στην Αττική (η κακοκαιρία «ΜΗΔΕΙΑ» το 2021 και η κακοκαιρία «ΕΛΠΙΔΑ» το 2022), οι οποίες επέδρασαν καταλυτικά και με εξαιρετικά δυσμενή τρόπο στην κατάσταση των οδοστρωμάτων. Συγκεκριμένα, αφενός ο πάγος που σχηματίστηκε εντός της ασφάλτου δημιούργησε αποκολλήσεις σε ήδη προβληματικά τμήματα του τελικού αντιολισθηρού τάπητα, αφετέρου τα εκχιονιστικά που επιχειρούσαν στους δρόμους, τουλάχιστον για πέντε συνεχόμενες ημέρες σε κάθε κακοκαιρία, προκάλεσαν ποικίλες φθορές, φθείροντας την τελική αντιολισθηρή στρώση των οδοστρωμάτων. 3.Παράλληλα, παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση του ποσοστού των φθορών και σε άλλες οδικές αρτηρίες πλέον της Λεωφόρου Συγγρού, όπως στην οδό Πειραιώς, οι οποίες από τις μακροσκοπικές παρατηρήσεις της Υπηρεσίας απαιτούν διαφορετικού τύπου αντιμετώπιση από αυτή που είχε προβλεφθεί στο έργο που ακυρώθηκε. Ειδικότερα πρέπει να πραγματοποιηθούν εργασίες ανακατασκευής τμημάτων της Λεωφόρου Πειραιώς ανάλογες με αυτές που θα πραγματοποιηθούν στη Λεωφόρο Συγγρού, και είναι απαραίτητο αυτές να εκτελεστούν το συντομότερο δυνατόν, προκειμένου να αποφευχθούν πιθανότητες ατυχημάτων από περαιτέρω επιδείνωση των φθορών.»*

Μολονότι δε οι εν λόγω κακοκαιρίες που εκδηλώθηκαν κατά τον 2^ο/2021 και τον 1^ο/2022, τις οποίες η αιτούσα αναθέτουσα αρχή επικαλείται ως τις κύριες γενεσιουργές απρόβλεπτες περιστάσεις της προβαλλόμενης κατεπείγουσας ανάγκης για την ανάθεση της εξεταζόμενης σύμβασης, θα μπορούσαν να συνιστούν καταρχήν περίπτωση ανωτέρας βίας κατά τα ανωτέρω, εντούτοις διαφαίνεται ότι το εξεταζόμενο αίτημα δεν δύναται να υπαχθεί στην εξαίρεση από την παροχή της κατ' άρθ. 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, ως ισχύει, σύμφωνης γνώμης της Αρχής επί τη βάση της συνδρομής περίπτωσης ανωτέρας βίας, καθώς το εξεταζόμενο αίτημα δεν παρουσιάζει την απαιτούμενη από τη νομολογία⁸ χρονική

⁸ Βλ. Δ18/13.03.2019 απόφαση Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (σελ, 23 επ.) όπου έχουν κριθεί σχετικώς τα εξής: "Συναφώς με το ζήτημα της χρονικής εγγύτητας και στο πλαίσιο της νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλ. ΕΛΣυν 468/2011 Τμ. VI, 599/2009 Κλ. Ε' 142/2008 Τμ. VI κοκ), όσον αφορά σε απευθείας ανάθεση ή διαγωνισμό μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλούμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, που, ως τρόποι επιλογής, συνιστούν εξαιρετική διαδικασία επιτρεπόμενη, μεταξύ άλλων, σε περίπτωση σοβαρού επικείμενου κινδύνου, γίνεται δεκτό ότι προϋπόθεση για τη νομιμότητα της εφαρμογής της εξαιρετικής αυτής διαδικασίας, είναι αυτή να διενεργείται σε

εγγύτητα σε σχέση με το χρόνο εκδήλωσης των ανωτέρω επικαλούμενων (κύριων γενεσιουργών αιτιών της κατεπείγουσας ανάγκης) απρόβλεπτων περιστάσεων, αναιρώντας με τον τρόπο αυτό την ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης του σχετικού με την εκδήλωση των συγκεκριμένων απρόβλεπτων περιστάσεων σοβαρού κινδύνου στο πλαίσιο θεώρησής τους ως περιπτώσεων συνδρομής ανωτέρας βίας.

Πλέον των παραπάνω, η Περιφέρεια Αττικής επικαλείται ως απρόβλεπτους παράγοντες την πανδημία του κορονοϊού σε συνδυασμό με τον πόλεμο στην Ουκρανία, περιστάσεις οι οποίες *«με την συνακόλουθη πρωτοφανή αύξηση των τιμών των υλικών και των υπηρεσιών που επέφεραν, συνιστούν όχι απλά μη προβλέψιμο παράγοντα, αλλά κατ' ουσία ανωτέρα βία κατά πάγια αρχή δικαίου [...] Ως αποτέλεσμα των παραπάνω, οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων στο προγενέστερο έργο (ύψους προϋπολογισμού 15 εκ €) κατέστησαν πλήρως ανεδαφικές και μη βιώσιμες. Δεν υπήρχε ως εκ τούτου, καμία άλλη ορθολογική επιλογή για την Υπηρεσία και την Περιφέρεια Αττικής παρά η ακύρωση του διαγωνισμού».*

Εκ των ανωτέρω καθίσταται προφανές ότι η επίκληση της πανδημίας και του πολέμου της Ουκρανίας ως απρόβλεπτων παραγόντων / περιστάσεων ανωτέρας βίας πραγματοποιείται στο πλαίσιο αιτιολόγησης της απόφασης της αναθέτουσας αρχής περί ακύρωσης του διαγωνισμού, ήτοι ως αιτία ανατροπής της ακολουθίας των συνήθων διαγωνιστικών διαδικασιών της Περιφέρειας Αττικής ως προς τις δημόσιες συμβάσεις που συνάπτει και όχι ως κατάσταση ανωτέρας βίας ή απροβλέπτου που αφορά per se στην αποφυγή διασποράς του ιού ή στην ανάγκη προστασίας από τον ιό ή στην ανάγκη προστασίας από τις συνέπειες του πολέμου (πρβλ αντιστοίχως σε Δ22/2021 γνώμη της Αρχής). Το παραπάνω συμπέρασμα ενισχύεται και από το λεκτικό που περιλαμβάνεται στο συνυποβαλλόμενο σχέδιο απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής, στο οποίο μεταξύ άλλων αναφέρεται: *«5.Οι συνεχείς διοικητικές και δικαστικές εμπλοκές του διαγωνισμού είχαν ως αποτέλεσμα να παρέλθει πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα στη διαδικασία δημοπράτησης του εν θέματι έργου. Η τελευταία απόφαση δικαστηρίου ήταν η με αριθμ. Α2071/21.12.2021 απόφαση του ΔΕφΑ με την οποία το ΔΕφΑ όρισε « [...] αφενός μεν την επανάληψή της από το στάδιο της αιτιολόγησης των οικονομικών προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 88 του ν. 4412/2016, (με την αποστολή ειδικής και ορισμένης πρόσκλησης προς αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της αιτούσας, και υποβολής νέας, αντιστοιχούσας στην σχετική πρόσκληση, αιτιολόγησης εκ μέρους της αιτούσας του ύψους της οικονομικής προσφοράς της), αφετέρου δε την έκδοση της σχετικής απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής του Διαγωνισμού [...]»*

απόλυτη χρονική εγγύτητα προς το χρόνο εκδήλωσης του σοβαρού επικείμενου κινδύνου, υπό την έννοια ότι η μεσολαβούσα χρονική περίοδος δεν αρκεί ώστε να ενεργοποιηθεί και να ολοκληρωθεί η κύρια διαδικασία επιλογής, που είναι η ανοικτή δημοπρασία, ενόψει του ότι η σοβαρότητα αυτής της ειδικής περίπτωσης του επικείμενου κινδύνου, καθιστά, ως εκ της έντασής του και του επείγοντος χαρακτήρα του, αδύνατη την τήρηση των διατάξεων, που αφορούν τη διενέργεια της εν λόγω κύριας διαδικασίας(βλ. ΕλΣυν VI Τμ. 2731/2010).”



6. Δεδομένου ότι η υποβολή νέων αιτιολογήσεων σύμφωνα με την απόφαση Α2071/2021 του ΔΕΦΑ δεν κρίθηκε δόκιμη κατά τον παρόντα χρόνο για τους ακόλουθους λόγους :

- Οι προσφορές υποβλήθηκαν τον 07.19 ως εκ τούτου και με δεδομένη τη σημερινή οικονομική συγκυρία δεν θεωρείται δυνατό να αιτιολογηθούν επαρκώς οι προσφερόμενες τιμές.
- Η διαδικασία των αιτιολογήσεων ακόμη και εάν ευδοκιμήσει είναι εξαιρετικά πιθανό να προκαλέσει νέες καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση της διαδικασίας συμβασιοποίησης του έργου (ενδεχόμενη άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της της σχετικής απόφασης της ΟΕ περί ανάδειξης μειοδότη, ενδεχόμενη άσκηση ένδικων μέσων κ.λπ).
- Από την σύνταξη της αρχικής μελέτης του έργου με την έγκρισή της από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών (Ιανουάριος 2019) παρήλθαν πάνω από τρία έτη και στον χρόνο αυτό έχουν ήδη παρατηρηθεί απαιτήσεις για νέες εργασίες (εξυγιάνσεις, αποκαταστάσεις ερπυσμού κλπ.). Η κατάσταση επιδεινώθηκε και από τις κακοκαιρίες που έλαβαν χώρα την τελευταία 3ετία (Μήδεια, Ελπίδα κ.λπ.)
- Οι προαναφερόμενες απαιτήσεις για νέες εργασίες (που δεν περιλαμβάνονταν στην μελέτη του διαγωνισμού) προέκυψαν και από τα αποτελέσματα των γεωτεχνικών μελετών που ανέθεσε η Υπηρεσία για την Λ. Συγγρού, για τη σωστή και έντεχνη αποκατάστασή της, αλλά και από τις εκτεταμένες φθορές που πολλαπλασιάστηκαν κατά την ως άνω περίοδο και στα υπόλοιπα προς συντήρηση τμήματα οδών του έργου, που περιλαμβάνονται στην εν λόγω εργολαβία (Λ. Πειραιώς, Βασ. Σοφίας, Φειδιππίδου & Μεσογείων). Οι προϋπολογιζόμενες ποσότητες ως εκ τούτου δεν επαρκούσαν πλέον για να καλύψουν το σύνολο των εργασιών αυτών και απαιτείτο η σύνταξη νέας μελέτης έργου με αναπροσαρμογή του προϋπολογισμού.

7. Για τους παραπάνω εκτεθέντες στην παρ. 6 λόγους η Οικονομική Επιτροπή ενέκρινε, με την υπ' αριθ. 795/2022 (ΑΔΑ:ΨΥΧΞ7Λ7-Κ44) απόφασή της την ακύρωση του διαγωνισμού».

17. Συνεπώς, και υπό την προϋπόθεση ότι το εξεταζόμενο αίτημα δεν δύναται να υπαχθεί, ενόψει των προεκτεθέντων, στην εξαίρεση από την παροχή της κατ' άρθρ. 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, ως ισχύει, σύμφωνης γνώμης της Αρχής επί τη βάση της συνδρομής περίπτωσης ανωτέρας βίας, εξαίρεση την οποία --σε κάθε περίπτωση-- δεν επικαλείται η αιτούσα, επισημαίνονται τα εξής:

Η διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, και ήδη άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιπτώσεις (αντίστοιχα παλιότερα άρθρα 24 και 25 π.δ/τος 60/2007 και ήδη άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016). Περαιτέρω επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας.



Συγκεκριμένα, προκειμένου η Οδηγία 2004/18/ΕΚ, συναφώς δε και η Οδηγία 2014/24/ΕΕ, να μην απωλέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

18. Περαιτέρω, η εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, συνδέεται με τη σωρευτική συνδρομή πέντε προϋποθέσεων και συγκεκριμένα των εξής: i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, όπως πχ. η ανοικτή ή κλειστή διαγωνιστική διαδικασία, ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης, iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει, iv) το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος, v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο. Σύμφωνα δε με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εάν δεν πληρούνται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις συνδρομής της ως άνω διάταξης, δεν δικαιολογείται η προσφυγή της αναθέτουσας αρχής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

19. Αξιολογώντας, εν προκειμένω, τη συνδρομή των προαναφερομένων προϋποθέσεων εφαρμογής της επικαλούμενης διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, διαπιστώνονται τα εξής:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης η οποία δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων:

Στο υπ' αρ. πρωτ. 392697/06.05.2022 (αρ. πρωτ. εισερχ. 2466/09.05.2022) έγγραφο η αιτούσα αναθέτουσα αρχή προβάλλει την εξής αιτιολογία «Είναι πρόδηλο και αναντίρρητο ότι η Υπηρεσία μας ως έχουσα την ευθύνη συντήρησης των συγκεκριμένων οδικών αξόνων, δεν διαθέτει άλλο πρόσφορο μέσο πέραν της προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, προκειμένου να μπορεί το συντομότερο δυνατό να προβεί στην αποκατάσταση των υφιστάμενων εκτεταμένων φθορών. Πρέπει να τονιστεί ότι οι εργασίες ασφαλοστρώσεων γίνονται μόνο υπό συγκεκριμένες καιρικές συνθήκες και σε καμία περίπτωση όταν η θερμοκρασία περιβάλλοντος είναι < 10° C δηλαδή κατά τη διάρκεια των χειμερινών

μηνών (επιπρόσθετα οι εργασίες ασφαλοποίησης σε αστικούς οδικούς άξονες εκτελούνται κατά κανόνα τις νυχτερινές ώρες όπου εμφανίζονται οι χαμηλότερες θερμοκρασίες). Σε περίπτωση λοιπόν που τηρηθούν οι προβλεπόμενοι εκ της Νομοθεσίας κανόνες δημοσιότητας για το έργο, ακόμη και εάν αυτό δημοπρατηθεί άμεσα, είναι αδύνατο να συμβασιοποιηθεί πριν από τα τέλη Οκτωβρίου (ελάχιστος ενδεικτικός απαιτούμενος χρόνος για τον έλεγχο νομιμότητας από το ΕΣ: ένας μήνας). Ως άμεσο παρεπόμενο του γεγονότος αυτού δεν θα μπορέσουν να εκτελεστούν εργασίες νωρίτερα από τις αρχές Απριλίου (με εξαίρεση κάποιες ημέρες με θερμοκρασία 10° C κατά τη διάρκεια της νύχτας). Μέχρι τότε η κατάσταση στους οδικούς άξονες που περιλαμβάνει η εργολαβία θα έχει επιδεινωθεί σημαντικά με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την οδική ασφάλεια.»

Εν συνεχεία με το υπ' αριθμ. 543335/10.06.2022 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3253/14.06.2022) έγγραφο η αιτούσα αναθέτουσα αρχή επιχειρώντας να τεκμηριώσει περαιτέρω τις ως άνω απόψεις της, προβάλλει μεταξύ άλλων, τα εξής: «Υπάρχει κατεπείγουσα ανάγκη δημοπράτησης και συμβασιοποίησης του έργου διότι πρόκειται για αναγκαίες επεμβάσεις σε κεντρικούς οδικούς άξονες οι οποίες είχαν ενταχθεί το 2019 στην μελέτη με ΑΔΑΜ Διακήρυξης 19PROC005005787 2019-05-27 (ο διαγωνισμός της οποίας ακυρώθηκε με την 795/2022 12.04.2022 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής για τους λόγους που αναφέρονται σε αυτήν) όμως σήμερα, εν έτει 2022, δεν έχει καταστεί δυνατόν να αντιμετωπιστούν. Το μεγάλο χρονικό διάστημα που παρήλθε μέχρι την ακύρωση του σχετικού διαγωνισμού σε συνδυασμό με τα ακραία καιρικά φαινόμενα που εμφανίστηκαν στην Αττική, επιτάχυναν δραματικά την φυσιολογική φθορά των οδοστρώματων των οδών της μελέτης με αποτέλεσμα την αύξηση του αριθμού των παρατηρούμενων επικίνδυνων σημείων από τις αρμόδιες υπηρεσίες αλλά και την επέκταση των φθορών σε μεγαλύτερο βάθος του οδοστρώματος, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από πρόσφατη γεωτεχνική μελέτη της αναθέτουσας αρχής. Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι ότι οι φθορές που είχε σχεδιαστεί να αντιμετωπιστούν με την μελέτη της Υπηρεσίας του 2019, πλέον έχουν αυξηθεί αριθμητικά, γεωμετρικά αλλά και σε επικινδυνότητα, σε βαθμό που δημιουργείται σοβαρό ζήτημα ασφάλειας κατά την μετακίνηση των πολιτών σε ολόένα και περισσότερα σημεία του οδικού δικτύου της μελέτης του έργου.

Η Περιφέρεια Αττικής καλείται, το δυνατόν συντομότερα, να αντιμετωπίσει έντεχνα και αποτελεσματικά όλες τις φθορές που έχουν εμφανιστεί στους δρόμους της μελέτης οι οποίες δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν από άλλη εργολαβία σε εξέλιξη. Επομένως το προς ανάθεση έργο πρέπει να δημοπρατηθεί το συντομότερο δυνατόν κυρίως λόγω του απολύτως επείγοντος χαρακτήρα της αντιμετώπισης μεγάλης κλίμακας επικίνδυνων φθορών σε κεντρικούς οδικούς άξονες της πόλης μας, και η σύντμηση των τασσόμενων προθεσμιών ανάθεσης δημόσιας σύμβασης είναι επιβεβλημένη για λόγους προστασίας της ασφάλειας των μετακινήσεων των πολιτών. Δεν πρόκειται πλέον για έργο τακτικής συντήρησης οδικών αξόνων αρμοδιότητας της Περιφέρειας Αττικής αλλά για την υλοποίηση μεγάλης κλίμακας επεμβάσεων για την αποκατάσταση φθορών που επήλθαν λόγω καθυστερήσεων στην σχεδιαζόμενη από το 2019

διαγωνιστική διαδικασία η οποία μόλις πρόσφατα ακυρώθηκε, και λόγω σημαντικής επιτάχυνσης και επέκτασης των φθορών από τις κακοκαιρίες Μήδεια και Ελπίδα. Η επείγουσα ανάγκη αποκατάστασης των φθορών του οδικού δικτύου της μελέτης που έχει παρουσιαστεί δεν απορρέει από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής η οποία ανταποκρίθηκε άμεσα σε όλα τα ζητήματα που προέκυψαν κατά την προηγούμενη διαγωνιστική διαδικασία και το δυνατόν συντομότερα εκπόνησε την προς δημοπράτηση μελέτη.[...]

Η αδυναμία τήρησης των προθεσμιών που επιβάλλουν οι ανοιχτές διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων έργων όπως περιγράφονται στο Άρθρο 27 του ν 4412/2016, ακόμα και η επισπευσμένη διαδικασία της παραγράφου 3 του προαναφερθέντος άρθρου, οφείλεται στο γεγονός ότι οι φθορές του οδικού δικτύου της μελέτης οι οποίες επιδεινώθηκαν δραματικά από τις κακοκαιρίες Ελπίδα και Μήδεια, χρήζουν επείγουσας αντιμετώπισης λόγω της αυξημένης επικινδυνότητας που παρουσιάζουν για το επιβατικό κοινό. Η αύξηση του πλήθους αλλά και της κλίμακας και του μεγέθους των διαπιστωμένων φθορών του οδικού δικτύου της μελέτης, παρουσιάζει ολοένα αυξανόμενο ρυθμό, με αποτέλεσμα καθημερινά να υποβαθμίζεται η ποιότητα εξυπηρέτησης της κυκλοφορίας. Για όλους τους λόγους που έχουμε αναλυτικά αναφέρει και στην αρχική μας επιστολή αλλά και με την παρούσα, είναι μονόδρομος για την Αναθέτουσα Αρχή η επίσπευση των διαδικασιών ανάθεσης της παρούσας σύμβασης για την όσο το δυνατόν αμεσότερη πρόληψη και αποτροπή περεταίρω καταστροφών του οδοστρώματος και αποφυγή ατυχημάτων.

Άλλωστε, οι ανοιχτές διαδικασίες δημοπράτησης μεγάλων έργων οδοποιίας (προϋπολογισμού άνω των 5 εκ €) από την Υπηρεσία μας, καταλήγουν σε συμβασιοποίηση μετά από χρονικό διάστημα **τουλάχιστον 12 μηνών** από την προκήρυξή τους με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν ασκηθεί ένδικα μέσα κατά των προβλεπόμενων αποφάσεων της Αναθέτουσας Αρχής. Στην περίπτωση που ασκούνται ένδικα μέσα σε κάποιο από τα στάδια του Διαγωνισμού, το χρονικό διάστημα μέχρι την συμβασιοποίηση ενός έργου παρατείνεται επιπλέον κατά τουλάχιστον 6 – 9 μήνες.»

Ως προς τους ως άνω ισχυρισμούς, θα πρέπει να σημειωθεί αρχικά ότι, για την περίπτωση μη άσκησης ένδικων μέσων, δεν αιτιολογείται επαρκώς η επικαλούμενη από την αιτούσα διέλευση του χρονικού διαστήματος των 12 μηνών (κατ' ελάχιστον) από την προκήρυξη μέχρι την συμβασιοποίηση ενός έργου από μια επιμελή αναθέτουσα αρχή, ειδικότερα δε στην περίπτωση διενέργειας της επισπευσμένης ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 27 παρ. 3 ν. 4412/2016, ενώ το στάδιο του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο υφίσταται ανεξαρτήτως επιλογής διαδικασίας ανάθεσης.

Όσον δε αφορά στον επικαλούμενο χρονοβόρο -ενδεχομένως- χαρακτήρα των διαγωνισμών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων λόγω της υποβολής προσφυγών εκ μέρους των συμμετεχόντων σε διαδικασία κατόπιν δημοσίευσης, αυτό δεν αποτελεί επιχείρημα υπέρ της προσφυγής της αιτούσας στην απευθείας ανάθεση της εξεταζόμενης σύμβασης έναντι της ανάθεσής της διά ανοικτής ή κλειστής διαγωνιστικής διαδικασίας, με τις οποίες εξασφαλίζεται κατά τεκμήριο μεγαλύτερος βαθμός ανταγωνισμού προς όφελος

του δημοσίου συμφέροντος (πρβλ. και Κατευθυντήρια Οδηγία 1/2013 (ΑΔΑ: ΒΙ6ΜΟΞΤΒ-ΔΚΦ) της Αρχής, αναρτημένη στο www.eaadhsy.gr, όπου υπό σελ. 19 αναφέρεται ότι: “η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας της υποβολής προσφυγών και αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων εκ μέρους των συμμετεχόντων σε διαγωνισμό, δε συνιστά απρόβλεπτη περίπτωση καθιστάμενης ούτως επείγουσας της ανάγκης προσφυγής στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης”).

Αναμφισβήτητα, οι πλέον επιτακτικές ανάγκες για την πρόληψη και αντιμετώπιση των φθωρών στην οδοποιία θα πρέπει να καλύπτονται άμεσα και κατά το ταχύτερο δυνατόν, σημειώνεται δε ότι οι συμβάσεις συντήρησης οδοποιίας που αποτελούν το αντικείμενο της υπό εξέταση περίπτωσης αφορούν σε πάγια ανάγκη της Περιφέρειας Αττικής στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της. Ωστόσο, θα πρέπει να αξιολογείται κατά περίπτωση εάν η κάλυψη των εν λόγω επιτακτικών αναγκών των αναθετουσών αρχών έχει ως συνέπεια την αδυναμία τήρησης ακόμα και των πολύ σύντομων προθεσμιών της επισπευσμένης ανοικτής διαδικασίας⁹ του άρθ. 27 παρ. 3 ν. 4412/2016 ή της επισπευσμένης κλειστής διαδικασίας του άρθρου 28 παρ. 7 ν. 4412/2016.

Εξάλλου, όπως έχει κρίνει και η Αρχή (βλ. ενδεικτικά απόφαση Δ18/2019), η εξαίρεση λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτες περιστάσεις δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως επιχείρημα για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων για τις οποίες απαιτείται περισσότερος χρόνος απ’ ό,τι θα είχε απαιτηθεί αν είχε εφαρμοσθεί διαφανής - ανοικτή ή κλειστή – διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της επισπευσμένης διαδικασίας, η οποία αποτελεί διαδικασία που πιθανόν να προσελκύσει, υπό συνθήκες μεγαλύτερης διαφάνειας, μεγαλύτερο αριθμό ενδιαφερομένων εργοληπτών στο πλαίσιο της ανάπτυξης ανταγωνισμού.

Εν προκειμένω, παρόλο που με την παρούσα δεν αμφισβητείται η σκοπιμότητα ή η ανάγκη άμεσης έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης της υπό κρίση δημόσιας σύμβασης έργου, πλην όμως, λαμβανομένης υπόψη και της νομολογίας του Δ.Ε.Ε., βλ. συγκεκριμένα απόφαση C-107/92 (σκέψεις 9 και 13), η οποία αναφέρεται στη

⁹ βλ. σχετικά και Ανακοίνωση COM (2015)454 final της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις σε σχέση με την τρέχουσα κρίση του ασύλου, με βάση την οποία οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει, πρώτον, να εξετάζουν κάθε δυνατότητα σύντμησης των προθεσμιών με τη χρήση επισπευσμένης διαδικασίας και αν οι λύσεις αυτές δεν επιτρέπουν επαρκώς ταχεία παροχή προμηθειών και υπηρεσιών, μπορεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο χρήσης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση.

Για παράδειγμα, στην ανοικτή διαδικασία επιτρέπεται, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 27 παρ. 3 ν. 4412/2016, συντετηγμένη προθεσμία παραλαβής προσφορών 15 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης, μόνον σε περίπτωση που επείγουσα κατάσταση δεόντως τεκμηριωμένη από την αναθέτουσα αρχή καθιστά αδύνατη την τήρηση της ελάχιστης προθεσμίας που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθ. 27, ήτοι των 35 ημερών από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της οικείας προκήρυξης σύμβασης. Για τη δε κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 28 ν. 4412/2016, επιτρέπονται συντετηγμένες προθεσμίες: 15 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης σύμβασης για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής και 10 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών για την παραλαβή των προσφορών, όταν δεόντως αιτιολογημένη επείγουσα ανάγκη καθιστά αδύνατη την τήρηση των προθεσμιών του ανωτέρω άρθρου.

σελ. 20 της Κατευθυντήριας Οδηγίας υπ' αριθμ. 1/2013 της Αρχής διαπιστώνεται ότι το εξεταζόμενο αίτημα της 6^{ης}.05.2022, συνεπώς και η έναρξη της σκοπούμενης διαδικασίας διαπραγμάτευσης, η οποία υπόκειται στην προηγούμενη έκδοση σύμφωνης γνώμης της Αρχής επί του ως άνω αιτήματος, δεν παρουσιάζει - αντικειμενικά - χρονική εγγύτητα προς την ημερομηνία εκδήλωσης των γενεσιουργών της κατεπείγουσας ανάγκης απρόβλεπτων περιστάσεων και συγκεκριμένα προς την ημερομηνία εκδήλωσης των ακραίων καιρικών φαινομένων που εκδηλώθηκαν κατά τον 2^ο/2021 και τον 1^ο/2022.

Η ανωτέρω διαπίστωση φαίνεται να επιτείνεται ενόψει και του χρονικού διαστήματος των τρεισήμισι περίπου μηνών το οποίο μεσολάβησε μεταξύ της κοινοποίησης της υπ' αριθμ. 2071/16.11.2021 απόφασης Διοικητικού Εφετείου, η οποία έλαβε χώρα στις 21.12.2021 και της υπ' αριθμ. 795/12.04.2022 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής, με την οποία αποφασίστηκε η ακύρωση του διαγωνισμού του έργου, χρονικό διάστημα κατά το οποίο η αιτούσα θα μπορούσε –ενδεχομένως- να είχε προβεί στη διενέργεια της προαναφερόμενης επισπευσμένης ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 27 παρ. 3 ν. 4412/2016, αφού φυσικά πρωτίστως μεριμνούσε, ως όφειλε προς συμμόρφωση προς τη δικαστική απόφαση (παρ.12, άρθρ. 372, ν.4412/2016), να διερευνήσει τη δυνατότητα των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων να αιτιολογήσουν την προσφορά τους. Οι σχετικές αιτιάσεις δε της αιτούσας που συμπεριλαμβάνονται στο υπ' αριθμ. 543335/10.06.2022 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3253/14.06.2022) έγγραφο, σύμφωνα με τις οποίες «Αναφορικά με το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την κοινοποίηση της 2071/16.11.21 απόφαση του ΔΕφα μέχρι την έκδοση της 795/22 απόφασης της ΟΕ Περιφέρειας Αττικής (12.04.22) αναφέρουμε τα ακόλουθα: Η Υπηρεσία έλαβε στις 21.12.21 (δηλαδή ένα μήνα αργότερα από την έκδοσή της) την προαναφερόμενη απόφαση του ΔΕφα. Αμέσως μετά το πέρας της εορταστικής περιόδου δηλαδή την 11.01.22, η Υπηρεσία μελέτησε σε συνεργασία με την Νομική Υπηρεσία της Π.Α., όλες τις δυνατές επιλογές της (ζήτηση εκ νέου αιτιολογήσεων ή ακύρωση του διαγωνισμού) με αποκλειστικό γνώμονα την ασφάλεια των πολιτών μέσα από την ταχύτερη δυνατή συμβασιοποίηση του έργου και απέστειλε στην ΕΔ την 03.03.22 πρόσκληση για να γνωμοδοτήσει σχετικά με την ακύρωση ή μη αυτού. Σημειώνεται ότι έπρεπε να εξεταστούν – μεταξύ άλλων- και οι τρέχουσες τιμές των κυριότερων υλικών και εργατικών (αφού ήδη είχαν ξεκινήσει λόγω της προηγηθείσας πανδημίας μεγάλες αυξήσεις σε αυτά) ώστε να συνεκτιμηθεί εάν οι προσφορές που είχαν υποβληθεί προ διετίας ήταν βιώσιμες ή όχι. Η ΕΔ συνέταξε και κατέθεσε το σχετικό πρακτικό στην Υπηρεσία την 01.04.22 (δηλαδή 1 μήνα αργότερα)», δε διαφαίνεται να ανατρέπουν τα ως άνω λεχθέντα, λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη και το ότι η 2^η απρόβλεπτη περίπτωση που έλαβε χώρα κατά τον 1ο/2022 θα έπρεπε να επισπεύσει τις εν λόγω διαδικασίες εκ μέρους της αιτούσας.

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης και αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της επικαλούμενης από την αναθέτουσα αρχή κατεπείγουσας ανάγκης

Η αναθέτουσα αρχή επικαλείται «δύο πολύ ισχυρές κακοκαιρίες στην Αττική (η κακοκαιρία «ΜΗΔΕΙΑ» το 2021 και η κακοκαιρία «ΕΛΠΙΔΑ» το 2022), οι οποίες επέδρασαν καταλυτικά και με εξαιρετικά δυσμενή τρόπο στην κατάσταση των οδοστρωμάτων. Συγκεκριμένα αφενός ο πάγος που σχηματίστηκε εντός της ασφάλτου δημιούργησε αποκολλήσεις ήδη προβληματικών τμημάτων του τελικού αντιολισθηρού τάπητα, αφετέρου τα εκχιονιστικά και τα μηχανήματα που έριχναν αντιπαγετικό αλάτι που επιχειρούσαν τουλάχιστον για πέντε συνεχόμενες ημέρες σε κάθε κακοκαιρία, προκάλεσαν ποικίλες βλάβες στο οδοστρώματα αφού αποφλοίωσαν την τελική εξωτερική στρώση τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η λεωφόρος Κηφισού στην οποία επιχειρούσε αποχιονιστικό βαρέως τύπου *Jet Broom*». Πλέον του παραπάνω, στο συνυποβαλλόμενο σχέδιο απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής αναφέρεται ότι «Παράλληλα, παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση του ποσοστού των φθορών και σε άλλες οδικές αρτηρίες πλέον της Λεωφόρου Συγγρού, όπως στην οδό Πειραιώς, οι οποίες από τις μακροσκοπικές παρατηρήσεις της Υπηρεσίας απαιτούν διαφορετικού τύπου αντιμετώπιση από αυτή που είχε προβλεφθεί στο έργο που ακυρώθηκε. Ειδικότερα πρέπει να πραγματοποιηθούν εργασίες ανακατασκευής τμημάτων της Λεωφόρου Πειραιώς ανάλογες με αυτές που θα πραγματοποιηθούν στη Λεωφόρο Συγγρού, και είναι απαραίτητο αυτές να εκτελεστούν το συντομότερο δυνατόν, προκειμένου να αποφευχθούν πιθανότητες ατυχημάτων από περαιτέρω επιδείνωση των φθορών.»

Πλην όμως των παραπάνω συγκυριών -οι οποίες αποτελούν απρόβλεπτες περιστάσεις, οι οποίες διαφαίνεται να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια με την κατεπείγουσα ανάγκη που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή- βάσει και των όσων αναπτύχθηκαν στην παρ. (15) της Νομικής Εκτίμησης της παρούσης, η αναθέτουσα αρχή στο υπ' αριθμ 543335/10.06.2022 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3253/14.06.2022) έγγραφό της, προβάλλει συναφώς και τα εξής «Δεν πρόκειται πλέον για έργο τακτικής συντήρησης οδικών αξόνων αρμοδιότητας της Περιφέρειας Αττικής αλλά για την υλοποίηση μεγάλης κλίμακας επεμβάσεων για την αποκατάσταση φθορών που επήλθαν λόγω καθυστερήσεων στην σχεδιαζόμενη από το 2019 διαγωνιστική διαδικασία η οποία μόλις πρόσφατα ακυρώθηκε, και λόγω σημαντικής επιτάχυνσης και επέκτασης των φθορών από τις κακοκαιρίες Μήδεια και Ελπίδα».

Αναφορικά με τον ως άνω ισχυρισμό, ο οποίος συνδέει τις εμφανιζόμενες και μεγάλης -κατ' ισχυρισμό της αιτούσας- φθορές, όχι μόνο με τις επικαλούμενες κακοκαιρίες κατά τα έτη 2021 και 2022, αλλά και με τις καθυστερήσεις στη διαγωνιστική διαδικασία, δέον επισημανθεί ότι, πλέον των όσων αναφέρθηκαν στην παρ. (15) της Νομικής Εκτίμησης της παρούσης, τόσο η ενδεχόμενη πρόβλεψη προϋποθέσεων και εσωτερικών προθεσμιών και διαδικασιών από την ίδια τη Διοίκηση, όσο και η καθυστέρηση εκκίνησης των διαδικασιών αναθέσεως, σε περίπτωση που τέτοιες εγκριτικές διαδικασίες και προθεσμίες προβλέπονται, όπως και η άσκηση προδικαστικών προσφυγών ή/και ενδίκων βοηθημάτων στα διοικητικά δικαστήρια δεν

θα μπορούσαν να θεωρηθούν επαρκής λόγος για την τεκμηρίωση του κατεπείγοντος οφειλόμενου σε απρόβλεπτα γεγονότα¹⁰. Περαιτέρω, κατά τη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των δημοσιεύσεων ή της υποβολής ενστάσεων, προσφυγών και αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων από τους συμμετέχοντες, όπως η προσεχής λήξη ισχύος των συμβάσεων υπηρεσιών, ή η ανάγκη παροχής των σχετικών υπηρεσιών για την εύρυθμη λειτουργία του φορέα¹¹, δεν συνιστά απρόβλεπτη κατάσταση, η οποία να συνδέεται αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη απευθείας ανάθεσης της σχετικής προμήθειας (βλ. ενδεικτικά πράξεις VIΤμ. Ελ. Συν. 91/2007, 205/2007 και Τμ. IV160/2013, 182/2014). Η ανωτέρω παρατεθείσα πάγια νομολογία, περί μη συνδρομής απρόβλεπτου γεγονότος, συνάδει και με την με αρ. 1747/2011 Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία «κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 25 του π.δ 60/2007, δεν συνιστά απρόβλεπτο γεγονός που θα δικαιολογούσε κατ' εξαίρεση, την επιλογή από τη Διοίκηση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση το γεγονός της άσκησης των προβλεπόμενων εκ του νόμου ένδικων μέσων παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας» (σκέψη 7).

Όσον δε αφορά περαιτέρω στην τεκμηρίωση της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της επικαλούμενης από την αναθέτουσα αρχή κατεπείγουσας ανάγκης, η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε τους παρατιθέμενους πίνακες στην παρ. 1.21 του Ιστορικού της παρούσης, από τους οποίους προκύπτει εμφάνιση περαιτέρω βλαβών στους κύριους οδικούς άξονες μετά την επέλαση των εν λόγω καιρικών φαινομένων ενώ, όπως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή για τις μέχρι το 2019 διαπιστωμένες βλάβες «το μεγάλο χρονικό διάστημα που παρήλθε μέχρι την ακύρωση του σχετικού διαγωνισμού σε συνδυασμό με τα ακραία καιρικά φαινόμενα που εμφανίστηκαν στην Αττική, επιτάχυναν δραματικά την φυσιολογική φθορά των οδοστρωμάτων των οδών της μελέτης με αποτέλεσμα την αύξηση του αριθμού των παρατηρούμενων επικίνδυνων σημείων από τις αρμόδιες υπηρεσίες αλλά και την επέκταση των φθορών σε μεγαλύτερο βάθος του οδοστρώματος, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από πρόσφατη γεωτεχνική μελέτη της αναθέτουσας αρχής. Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι ότι οι φθορές που είχε σχεδιαστεί να αντιμετωπιστούν με την μελέτη της Υπηρεσίας του 2019, πλέον έχουν αυξηθεί αριθμητικά, γεωμετρικά αλλά και σε επικινδυνότητα, σε βαθμό που δημιουργείται σοβαρό ζήτημα ασφάλειας κατά την μετακίνηση των πολιτών σε ολόένα και περισσότερα σημεία του οδικού δικτύου της μελέτης του έργου.» Διευκρινίζεται συναφώς ότι η επικαλούμενη μελέτη με ημερομηνία εκπόνησης το Μάιο του 2021 επιβεβαιώνει μεν την ύπαρξη τοπικών αστοχιών, διαπιστώνοντας ότι «η επιφάνεια του οδοστρώματος, σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα από την κατασκευή ή τη συντήρηση / αποκατάσταση εμφανίζει εκτεταμένες ρηγματώσεις και τοπικές βλάβες οι οποίες εξελίσσονται με ταχύ ρυθμό σε τοπικές αστοχίες» καταλήγοντας στο ότι «από τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών των αστοχιών που παρατηρούνται στο οδόστρωμα εκτιμάται ότι οφείλονται στην

¹⁰ C-394/02 Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας σκέψεις 43 - 44.

¹¹ βλ. ενδεικτικά ΕΣ Τμ. VI 93/2011, 91/2007, Κλ. Ζ 264/2010, Κλ. ΣΤ 205/2007, Τμ. VI 58/2005, 91/2007, 19/2009.

ανεπαρκή αντίσταση της υφιστάμενης δομής έναντι ρηγματώσης των ασφαλικών στρώσεων», πλην όμως δεν επιβεβαιώνει ότι τα καιρικά φαινόμενα «επιτάχυναν δραματικά την φυσιολογική φθορά των οδοστρωμάτων των οδών της μελέτης με αποτέλεσμα την αύξηση του αριθμού των παρατηρούμενων επικίνδυνων σημείων από τις αρμόδιες υπηρεσίες αλλά και την επέκταση των φθορών σε μεγαλύτερο βάθος του οδοστρώματος», όπως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή.

(iii) Ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλείται η αιτούσα αναθέτουσα αρχή για την αιτιολόγηση της κατεπίγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική της ευθύνη

Ως αναφέρεται και στο ιστορικό της παρούσας, η Περιφέρεια Αττικής επικαλείται, ως προς το γεγονός ότι δεν υπέχει υπαιτιότητα ως προς την ανακύψασα ανάγκη συντήρησης των συγκεκριμένων τμημάτων του οδικού δικτύου, πως «ο κατεπείγων χαρακτήρας της επικαλούμενης ανάγκης δεν προέκυψε από αμέλεια της Περιφέρειας Αττικής και των αρμόδιων οργάνων της».

Ωστόσο καταρρίπτοντας τον παραπάνω ισχυρισμό, παρατίθενται στο Ιστορικό της παρούσας δύο αποφάσεις, **κατά πρώτον** η υπ' αριθμ. 1362/2019 απόφαση της ΑΕΠΠ, η οποία έκρινε πως «παρέλειψε η αναθέτουσα αρχή να ζητήσει διευκρινίσεις από τις εταιρίες «ΙΛΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», «ΟΔΟΣ ΑΤΕ», «ΕΡΓΟΔΥΝΑΜΙΚΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΒΕΤΕ», «ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΣΦΑΛΤΟΜΙΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ» και «ΕΡΓΟΡΟΗ ΑΤΕ» για την τιμή και το κόστος που έкаστη εξ αυτών προτείνει στην προσφορά της» και ανέπεμψε την υπόθεση στην αναθέτουσα αρχή προκειμένου τούτη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 88 του ν.4412/2016, να καλέσει τις εταιρίες να παράσχουν διευκρινίσεις και να εξηγήσουν την τιμή και το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους και **κατά δεύτερον** η υπ' αριθμ. 2071/16.11.2021 απόφαση Διοικητικού Εφετείου, η οποία ακύρωσε την υπ' αριθμ. 1419/2021 απόφαση της ΑΕΠΠ με το σκεπτικό ότι «[...] μη νομίμως η ΑΕΠΠ απέρριψε την προδικαστική προσφυγή της αιτούσας ενώ έπρεπε, αν ερμήνευε και εφάρμοζε ορθά τις σχετικές διατάξεις, να ακυρώσει την 1292/2021 απόφαση της αναθέτουσας αρχής λόγω του ότι εμφιλοχώρησαν προγενέστερες ουσιώδεις πλημμέλειες της διαγωνιστικής διαδικασίας, οι οποίες επιβάλλουν αφενός μεν την επανάληψή της από το στάδιο της αιτιολόγησης των οικονομικών προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 88 του ν.4412/2016 (με την αποστολή ειδικής και ορισμένης πρόσκλησης προς αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της αιτούσας, και υποβολή νέας, αντιστοιχούσας στην σχετική πρόσκληση, αιτιολόγησης εκ μέρους της αιτούσας του ύψους της οικονομικής προσφοράς της), αφετέρου δε την έκδοση της σχετικής απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής του Διαγωνισμού [...]». Ως εκ τούτου ο ισχυρισμός ότι «ο κατεπείγων χαρακτήρας της επικαλούμενης ανάγκης δεν προέκυψε από αμέλεια της Περιφέρειας Αττικής και των αρμόδιων οργάνων της» δεν συνάδει με τα όσα έχουν γίνει δεκτά από το Δικαστήριο και συνεπώς δεν ευσταθεί εν προκειμένω.

Σημειώνεται δε, πως η αναθέτουσα αρχή δε συμμορφώθηκε με την υπ' αριθμ. 2071/16.11.2021 απόφαση Διοικητικού Εφετείου ως όφειλε σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 372, ν4412/2016 με το σκεπτικό ότι «η εξαιρετικά δυσμενής οικονομική συγκυρία ως αποτέλεσμα της πανδημίας COVID 19 και του πολέμου στην Ουκρανία, με την συνακόλουθη πρωτοφανή αύξηση των τιμών των υλικών και των υπηρεσιών που επέφεραν, συνιστούν όχι απλά μη προβλέψιμο παράγοντα, αλλά κατ' ουσία ανωτέρα βία κατά πάγια αρχή δικαίου [...] Ως αποτέλεσμα των παραπάνω, οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων στο προγενέστερο έργο (ύψους προϋπολογισμού 15 εκ €) κατέστησαν πλήρως ανεδαφικές και μη βιώσιμες. Δεν υπήρχε ως εκ τούτου, καμία άλλη ορθολογική επιλογή για την Υπηρεσία και την Περιφέρεια Αττικής παρά η ακύρωση του διαγωνισμού. Σε διαφορετική περίπτωση και σε συμμόρφωση με την Α2071/2021 απόφαση του ΔΕΦΑ, θα έπρεπε να ζητηθούν νέες αιτιολογήσεις από τους συμμετέχοντες για τιμές προϊόντων και υπηρεσιών οι οποίες είχαν προσφερθεί προ τριετίας! Για το λόγο αυτό επακριβώς η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Αττικής ενέκρινε, με την υπ' αριθμ. 795/2022 (ΑΔΑ:ΨΥΧΞ7Λ7-Κ44) απόφασή της την ακύρωση του διαγωνισμού», συμπληρώνοντας με το υπ' αριθμ. 543335/10.06.2022 πως «αμέσως μετά το πέρας της εορταστικής περιόδου δηλαδή την 11.01.22, η Υπηρεσία μελέτησε σε συνεργασία με την Νομική Υπηρεσία της Π.Α., όλες τις δυνατές επιλογές της (ζήτηση εκ νέου αιτιολογήσεων ή ακύρωση του διαγωνισμού) με αποκλειστικό γνώμονα την ασφάλεια των πολιτών μέσα από την ταχύτερη δυνατή συμβασιοποίηση του έργου [...]».

Πλέον των παραπάνω εκ του ιστορικού της παρούσης καθίσταται σαφές ότι στον διαγωνισμό του έργου συντήρησης που προκηρύχθηκε το 2019 υπήρξαν σημαντικές καθυστερήσεις, πλέον αυτών που οφείλονταν στην άσκηση των προβλεπόμενων εκ του νόμου ένδικων μέσων. Λόγω της παραπάνω διαπίστωσης, με το υπ' αριθμ. 2466/19.05.2022 έγγραφο της Αρχής ζητήθηκε από την αιτούσα, προκειμένου να τεκμηριωθεί ότι ο κατεπείγων χαρακτήρας της επικαλούμενης ανάγκης δεν προέκυψε λόγω έλλειψης επιμέλειας του φορέα, να αιτιολογήσει το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε **1)** από την έκδοση της υπ' αριθμ. 3200/2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής μέχρι την έκδοση της τροποποίησης του 1ου Πρακτικού (23.12.2019~02.06.2021) -παρέχοντας ταυτόχρονα συγκριτικά στοιχεία από προηγούμενους διαγωνισμούς αναφορικά με το χρόνο ολοκλήρωσης του έργου αντίστοιχων ομάδων εργασίας και **2)** το χρονικό διάστημα από την κοινοποίηση σε αυτήν της υπ' αριθμ. 2071/16.11.2021 απόφασης Διοικητικού Εφετείου μέχρι την έκδοση της υπ' αριθμ. 795/2022 απόφασης Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής (21.12.2021~12.04.2022).

Σε απάντηση του ως άνω εγγράφου, η αιτούσα απέστειλε το με α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3089/07.06.2022 έγγραφό της, το οποίο συμπλήρωσε και τροποποίησε ως προς την υπόψη παράγραφο με το υπ' αριθμ. 543335/10.06.2022 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3253/14.06.2022) έγγραφό της ως εξής (τελική μορφή):



1) «Αναφορικά με το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την έκδοση της υπ' αριθμ. 3200/2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής μέχρι την έκδοση της τροποποίησης του 1ου Πρακτικού (23.12.2019-02.06.2021) σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

a) Στις 23.12.2019 εκδόθηκε η 3200/2019 ΑΟΕ της Περιφέρειας Αττικής με την οποία η Αναθέτουσα συμμορφώθηκε με την 1362/2019 απόφαση του 3ου Κλιμακίου της ΑΕΠΠ η οποία επέβαλε να ζητηθεί αιτιολόγηση από τους 5 πρώτους οικονομικούς φορείς κατά σειρά μειοδοσίας

b) Στις 09.01.2020 εστάλη πρόσκληση για αιτιολόγηση στους εν λόγω οικονομικούς φορείς.

c) Στις 14.01.2020 εκδόθηκε η 83/2020 ΑΟΕ της Περιφέρειας Αττικής με την οποία συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας για την αξιολόγηση των κατατεθειμένων αιτιολογήσεων.

d) Στις 09.03.2020 ζητήθηκαν διευκρινήσεις από την Ομάδα Εργασίας από τους οικονομικούς φορείς που κατέθεσαν αιτιολόγηση.

e) Στις 18.03.2020 ζητήθηκαν πρόσθετες διευκρινήσεις από την Ομάδα Εργασίας από τους οικονομικούς φορείς που κατέθεσαν αιτιολόγηση.

f) Στις 16.06.2020 εκδόθηκε η 1156/2020 ΑΟΕ της Περιφέρειας Αττικής με την οποία αντικαταστάθηκε ο πρόεδρος της Ομάδας Εργασίας για την αξιολόγηση των κατατεθειμένων αιτιολογήσεων λόγω προβλημάτων υγείας. Στην εν λόγω απόφαση σημειώνεται ότι οι διευκρινήσεις που ζητήθηκαν από τους συμμετέχοντες εκ της ομάδας εργασίας δόθηκαν από όλους στις 02.04.20 αλλά μέχρι την υποβολή του αιτήματός για αντικατάσταση του προέδρου δεν ήταν δυνατόν να προχωρήσουν οι εργασίες της επιτροπής (ο πρόεδρος αυτής ήταν ήδη σοβαρά ασθενής και στη συνέχεια απεβίωσε!) Δεν ήταν δυνατόν ως εκ τούτου να συνταχθεί σχετικό πρακτικό. Το αίτημα αντικατάστασης βασίστηκε στις από 04/06/20 & 16/06/2020 αιτήσεις με συνημμένες ιατρικές γνωματεύσεις, σύμφωνα με τις οποίες ο πρόεδρος της ομάδας εργασίας, θα απείχε από την εργασία του για μεγάλο χρονικό διάστημα τουλάχιστον μέχρι τις 14/07/2020.

g) Στις 07.07.2020 εκδόθηκε η 1335/2020 ΑΟΕ της Περιφέρειας Αττικής με την οποία αντικαταστάθηκε έτερο μέλος της Ομάδας Εργασίας για την αξιολόγηση των κατατεθειμένων αιτιολογήσεων λόγω προβλημάτων υγείας. Σύμφωνα με την απόφαση, με την από 30/06/20 αίτηση με την συνοδευούσα σε αυτήν ιατρική γνωμάτευση το έτερο μέλος της ομάδας εργασίας, δεν δύνατο να παραστεί στην εργασία του για τουλάχιστον 20 ημέρες.

h) Τον Απρίλιο 2021 η Ομάδα Εργασίας κατέληξε σε Τεχνική Έκθεση αξιολόγησης των αιτιολογήσεων η οποία κατέληξε μετά από αρκετές συνεδριάσεις της Επιτροπής Διαγωνισμού με σχετική πλειοψηφία και όχι ομόφωνη γνώμη στην 02.06.2021 Τροποποίηση του 1ου Πρακτικού.

i) Η Αναθέτουσα Αρχή εξέδωσε στις 15.06.2021 την 1292/2021 ΑΟΕ της Περιφέρειας Αττικής με την οποία αναδείχθηκε προσωρινός μειοδότης.

Βάσει των παραπάνω η χρονική απόσταση μεταξύ Ιουλίου 2020 και Απριλίου 2021 στην οποία αναφέρεστε στο σχετικό έγγραφό σας είναι απολύτως εύλογη και αιτιολογημένη αφού η ολοκλήρωση των απαιτούμενων

ενεργειών απαιτούσε συνέργεια τόσο από την Επιτροπή διαγωνισμού (η οποία κατά το χρόνο της μελέτης ορίζονταν με κλήρωση από το ΜΗΜΕΔ και αποτελούνταν από άτομα διαφορετικών φορέων), όσο και από την ορισθείσα ειδική επιτροπή αξιολόγησης προσφορών αποτελούμενης από τεχνικούς υπαλλήλους της Υπηρεσίας. Τυχαίοι λόγοι οι οποίοι αναλυτικά αναφέρθηκαν και τεκμηριώθηκαν με σχετικά έγγραφα και ιατρικές γνωματεύσεις όπου αυτό ήταν δυνατό (λόγοι υγείας, συνταξιοδότηση, προγραμματισμένες άδειες, επαγγελματικές υποχρεώσεις εντός και εκτός έδρας) που προέκυπταν κατά καιρούς στην επιτροπή διαγωνισμού αλλά και λόγος ανωτέρας βίας (θάνατος μέλους της επιτροπής) που προέκυψε στην επιτροπή αξιολόγησης προσφορών παρέτειναν τους χρόνους απόκρισης μέχρι να αντικατασταθούν τα μέλη που αποχώρησαν, να οριστεί νέα ημερομηνία συνεδρίασης των επιτροπών κοκ. Σημειώνεται ότι υπήρξε μεγάλος αριθμός τηλεφωνικών οχλήσεων από την Υπηρεσία προς τα μέλη της επιτροπής διαγωνισμού, προκειμένου να ορίσουν ημερομηνία συνεδρίασης και οι απαντήσεις που δίνονταν ήταν αρνητικές με τις παραπάνω αιτιάσεις.

Σε όλα τα παραπάνω καθοριστικό ρόλο έπαιξε και η έξαρση της πανδημίας COVID -19 η οποία απέκλεισε τις διά ζώσης συνεδριάσεις των επιτροπών. Η φύση των εργασιών, ιδιαίτερα της επιτροπής αξιολόγησης προσφορών, είναι τέτοια που σχεδόν καθιστούσε απαγορευτική την επεξεργασία των στοιχείων χωρίς αυτοπρόσωπη παρουσία (οι αιτιολογήσεις ήταν πολυσέλιδες με συνημμένα αρχεία πχ προσφορών και ιδιαίτερα εξειδικευμένες) άρα δεν ήταν δυνατό να εξεταστούν σε περίπτωση σύγκλισης επιτροπής με τηλεδιάσκεψη!

Ενδεικτικά παρατίθενται και ανάλογοι χρόνοι ολοκλήρωσης αντίστοιχων διαδικασιών σε ομοειδή έργα της Υπηρεσίας :

A. "Βελτίωση και περιοδική συντήρηση υποδομών στο Πρωτεύον Οδικό Αστικό Δίκτυο Περιφέρειας Αττικής"

-Απόφαση 1476/07.06.2019 της ΟΕ για υποβολή αιτιολογήσεων

-Υπ' αριθμ. 376694/12.07.2019 έγγραφο της Δ.Δ.Μ.Υ., για ζήτηση αιτιολογήσεων ,

-Απόφαση 84/14.01.2020 της ΟΕ για ανάδειξη προσωρινού μειοδότη

Δηλαδή χρόνος ολοκλήρωσης διαδικασίας 19,5 μήνες [διόρθωση στον ορθό υπολογισμό: 7 μήνες και 1 εβδομάδα]

B. Βελτίωση και περιοδική συντήρηση υποδομών στο Οδικό δίκτυο Περιφέρειας Αττικής (πρώην ΔΕΣΕ)

Απόφαση 1083/09.06.2020 της ΟΕ για υποβολή αιτιολογήσεων

Υπ' αριθμ. 429928/24.06.2020 έγγραφο της Δ.Δ.Μ.Υ για ζήτηση αιτιολογήσεων,

Απόφαση 271/02.02.2021 της ΟΕ για ανάδειξη προσωρινού μειοδότη

Δηλαδή χρόνος ολοκλήρωσης διαδικασίας 9 μήνες [διόρθωση στον ορθό υπολογισμό: 8 μήνες]

Σημειώνεται ότι το μικρότερο χρονικό διάστημα (πέραν του γεγονότος ότι δεν ενέσκηψαν τυχαία γεγονότα στις επιτροπές πχ ασθένειες, άδειες κοκ) αιτιολογείται και από το γεγονός ότι το έργο της επιτροπής ήταν σημαντικά πιο ευχερές αφού πρόκειται περί επαρχιακού δικτύου, ομογενούς, χωρίς σημαντικές φθορές και



χωρίς μεγάλο κυκλοφοριακό φόρτο. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το υπό κρίση έργο αφορά στα οδοστρώματα των οδών Συγγρού και Πειραιώς δηλαδή οδικών αξόνων με πολύ μεγάλο κυκλοφοριακό φόρτο και πολύ σημαντικές φθορές οι οποίες απαιτούν ανακατασκευή και όχι απλή συντήρηση!»

Εκ των παραπάνω προκύπτει ότι κατά πρώτον το χρονικό διάστημα των τριών μηνών που μεσολάβησε από την έκδοση της υπ' αριθμ. 3200/2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής μέχρι την ημερομηνία που ζητήθηκαν πρόσθετες διευκρινήσεις από την Ομάδα Εργασίας από τους τρεις οικονομικούς φορείς που κατέθεσαν αιτιολόγηση (23.12.2019~18.03.2020), και στο οποίο διαφαίνεται ότι οι διαδικασίες εκ μέρους της επιτροπής εξελίσσονταν ομαλά, και κατά δεύτερον το χρονικό διάστημα των έντεκα μηνών από την αλλαγή του δεύτερου μέλους της ομάδας εργασίας μέχρι την έκδοση της υπ' αριθμ. 1292/2021 απόφασης Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής έγκρισης του 1^{ου} πρακτικού (07.07.2020~15.06.2021), ήτοι συνολικά χρονικό διάστημα δεκατεσσάρων μηνών, είναι συγκριτικά προς τα αντίστοιχα χρονικά διαστήματα των επτά και οχτώ μηνών των ομάδων εργασίας ομοειδών έργων—όπως αυτά παρατέθηκαν στο έγγραφο της αναθέτουσας αρχής- σημαντικά μεγαλύτερο.

Το επιχείρημα δε της αιτούσας περί αδυναμίας σύγκλισης επιτροπής με τηλεδιάσκεψη λόγω του μεγάλου όγκου των αιτιολογήσεων φαίνεται να ανατρέπεται καθώς -λαμβάνοντας υπόψη και την ΚΥΑ 429/2020 (ΦΕΚ 850/Β/13.03.2020) «Συνεδρίαση συλλογικών οργάνων με τηλεδιάσκεψη»- η τηλεδιάσκεψη σε όλη τη διάρκεια της εξάπλωσης του κορωνοϊού COVID-19 λειτούργησε ως εργαλείο προς τον σκοπό της εύρυθμης και απρόσκοπτης λειτουργίας των συλλογικών οργάνων του δημοσίου, δίνοντας τη δυνατότητα σε πρόσωπα που συμμετέχουν σε συλλογικά όργανα, να λαμβάνουν μέρος σε μία διάσκεψη χωρίς να είναι απαραίτητη η φυσική τους παρουσία στο χώρο συνεδρίασης, όσο δε αφορά στον όγκο των ηλεκτρονικής μορφής δεδομένων, αυτά μπορούν να είναι εύκολα αναγνώσιμα και διαχειρίσιμα μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή, ενώ συγκριτικά με τις συνεδριάσεις των ομάδων εργασίας των ομοειδών έργων που έλαβαν χώρα σε αντίστοιχη περίοδο (2^ο εξάμηνο του 2019 και 2^ο εξάμηνο του 2020 αντίστοιχα) παρατηρήθηκε αισθητά μικρότερο χρονικό διάστημα ολοκλήρωσης των εργασιών τους.

Η επισήμανση δε ότι το έργο των επιτροπών σε ομοειδή έργα «*ήταν σημαντικά πιο ευχερές αφού πρόκειται περί επαρχιακού δικτύου, ομογενούς, χωρίς σημαντικές φθορές και χωρίς μεγάλο κυκλοφοριακό φόρτο*» καθώς αφορά σε οδικούς άξονες «*με πολύ μεγάλο κυκλοφοριακό φόρτο και πολύ σημαντικές φθορές οι οποίες απαιτούν ανακατασκευή και όχι απλή συντήρηση*» δε διαφαίνεται να ευσταθεί.

Αυτό συνάγεται εκ της από 09.04.2021 Τεχνικής Έκθεσης, με την οποία αξιολογούνται οι ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές **τριών** οικονομικών φορέων, και στην οποία γίνεται καταρχάς υπολογισμός γενικών εξόδων βάσει της Εγκυκλίου 9/25.04.2017 (ΑΔΑ: 6Η6Κ465ΧΘΞ-3Φ5) του Υπουργείου Υποδομών και



Μεταφορών και εν συνεχεία υπολογισμός δαπανών μεταφοράς, εργασίας και παραγωγής ασφατομίγματος ανά άρθρο. Η μεθοδολογία υπολογισμού δαπανών μεταφοράς και εργασίας των πρόσθετων εργασιών ανακατασκευής, ακόμα και αν ήθελε υποτεθεί ότι δεν συμπεριλαμβάνονται αντίστοιχες εργασίες στα προς σύγκριση ομοειδή έργα—όπως επικαλείται η αναθέτουσα αρχή— δεν διαφαίνεται να διαφοροποιείται ιδιαίτερα σε σχέση με τη μεθοδολογία υπολογισμού των υπόλοιπων άρθρων.

Όσον δε αφορά στις οχλήσεις προς τα μέλη της επιτροπής διαγωνισμού προκειμένου να ορίσουν ημερομηνία συνεδρίασης επισημαίνεται ότι η αναθέτουσα αρχή είναι υπεύθυνη για την επίτευξη των εργασιών, τη διευκόλυνση του έργου των επιτροπών και την άμεση αναπλήρωση ή/και αντικατάσταση Προέδρου ή/και μελών επιτροπών, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.

2) «Αναφορικά με το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την κοινοποίηση της 2071/16.11.21 απόφασης του ΔΕΦΑ μέχρι την έκδοση της 795/22 απόφασης της ΟΕ Περιφέρειας Αττικής (12.04.22) αναφέρουμε τα ακόλουθα: Η Υπηρεσία έλαβε στις 21.12.21 (δηλαδή ένα μήνα αργότερα από την έκδοσή της) την προαναφερόμενη απόφαση του ΔΕΦΑ. Αμέσως μετά το πέρας της εορταστικής περιόδου δηλαδή την 11.01.22, η Υπηρεσία μελέτησε σε συνεργασία με την Νομική Υπηρεσία της Π.Α., όλες τις δυνατές επιλογές της (ζήτηση εκ νέου αιτιολογήσεων ή ακύρωση του διαγωνισμού) με αποκλειστικό γνώμονα την ασφάλεια των πολιτών μέσα από την ταχύτερη δυνατή συμβασιοποίηση του έργου και απέστειλε στην ΕΔ την 03.03.22 πρόσκληση για να γνωμοδοτήσει σχετικά με την ακύρωση ή μη αυτού. Σημειώνεται ότι έπρεπε να εξεταστούν – μεταξύ άλλων- και οι τρέχουσες τιμές των κυριότερων υλικών και εργατικών (αφού ήδη είχαν ξεκινήσει λόγω της προηγηθείσας πανδημίας μεγάλες αυξήσεις σε αυτά) ώστε να συνεκτιμηθεί εάν οι προσφορές που είχαν υποβληθεί προ διετίας ήταν βιώσιμες ή όχι. Η ΕΔ συνέταξε και κατέθεσε το σχετικό πρακτικό στην Υπηρεσία την 01.04.22 (δηλαδή 1 μήνα αργότερα).

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει ότι η Αναθέτουσα Αρχή, μέσω της Προϊσταμένης Αρχής για την δημοπράτηση του έργου που είναι η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Αττικής, ανταποκρίθηκε άμεσα και αποτελεσματικά σε όλα τα ζητήματα που προέκυπταν και αφορούσαν στην εξέλιξη της Διαγωνιστικής Διαδικασίας, χωρίς καμία απολύτως ανατιολόγητη καθυστέρηση.

Σχετικά με τις αυξήσεις τιμών των Α' υλών για τις οποίες γίνεται λόγος, υπάρχει πλήθος δημοσιευμάτων και επίσημων ανακοινώσεων εκ μέρους του Υπουργείου Υποδομών, της ΕΑΔΗΣΥ και των εργοληπτικών οργανώσεων που περιγράφουν το μέγεθος των αυξήσεων και από τις οποίες τεκμαίρεται η αδυναμία των οικονομικών φορέων να ανταπεξέλθουν στις εκπτώσεις που έχουν δοθεί. Δεν υπάρχει ειδικότερη αλληλογραφία με τους συμμετέχοντες στον αρχικό διαγωνισμό οικονομικούς φορείς σχετικά με την δυνατότητα υποστήριξης και τεκμηρίωσης εκ μέρους τους των οικονομικών προφορών τους. Όπως

προαναφέρθηκε, από την εμπειρία της Υπηρεσίας μας σε διαγωνιστικές διαδικασίες κατά την τελευταία πενταετία, για έργα οδοποιίας, το σύννηθες χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την διακήρυξη ενός έργου έως την υπογραφή της σύμβασης αυτού ανέρχεται σε περίπου 12 μήνες εφόσον δεν έχουν ασκηθεί ένδικα μέσα σε κάποιο στάδιο του διαγωνισμού. Στην περίπτωση άσκησης ένδικων μέσων σε ένα ή και περισσότερα

στάδια της κατακύρωσης ενός έργου, τότε ο συνολικός χρόνος από την διακήρυξη έως την υπογραφή της σύμβασης (εάν το έργο δεν ακυρωθεί) ξεπερνάει τους 18 μήνες».

Σε σχέση με τα ως άνω λεχθέντα και με τη μη εφαρμογή της απόφασης του δικαστηρίου, έγινε εκτενής αναφορά στην προηγούμενη παράγραφο. Όπως δε αναφέρει και η αιτούσα, η απόφαση περί μη εφαρμογής της απόφασης του Δικαστηρίου δε βασίστηκε σε διερεύνηση των προθέσεων των οικονομικών φορέων, μέσω αποστολής της απαιτούμενης πρόσκλησης, αλλά σε εκτίμηση εκ μέρους της ίδιας της αναθέτουσας αρχής, βάσει διερεύνησης των τιμών της αγοράς, το συνολικό δε διάστημα των τριών μηνών που δαπανήθηκε- έστω και αν ήθελε υποτεθεί ότι αυτό εκκίνησε μετά τη λήξη της εορταστικής περιόδου- ήτοι 11.01.2022 έως την έκδοση της υπ' αριθμ. 795/22 απόφασης της ΟΕ Περιφέρειας Αττικής στις 12.04.22 για τη λήψη αυτής της απόφασης, δε συνάδει με την έννοια του κατεπείγοντος που επικαλείται με το υπό εξέταση αίτημά της η αναθέτουσα αρχή.

Το αυτό προκύπτει και από τη θεώρηση του συνολικού χρόνου που διήρκεσε η διαγωνιστική διαδικασία που εκκίνησε στις 27.05.2019 με τη δημοσίευση της διακήρυξης και ολοκληρώθηκε στις 12.04.2022 με την απόφαση ακύρωσης του διαγωνισμού, ήτοι σχεδόν τρία χρόνια αργότερα, καθώς όπως αναφέρει και η αιτούσα -εκ της εμπειρίας της- από την διακήρυξη ενός έργου έως την υπογραφή της σύμβασης αυτού στην περίπτωση άσκησης ένδικων μέσων, αυτό ξεπερνά τους 18 μήνες.

Επιπλέον, στο παραπάνω συμπέρασμα κατατείνει και η διαπίστωση της τακτικής της Περιφέρειας Αττικής όσον αφορά στην επιλογή διαδικασίας έκδοσης άδειας έγκρισης κυκλοφοριακών ρυθμίσεων κατά το άρθρο 52 του ν. 2696/1999 (ΦΕΚ 57/Α'/23.03.1999) που αφορά στην κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, (ΚΟΚ), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 46 του ν. 3542/2007 (ΦΕΚ 50/Α'/2.03.2007) «Τροποποιήσεις διατάξεων του ΚΟΚ» και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 48 του ν. 4313/2014, και η οποία αποτελεί προϋπόθεση για την εκκίνηση των προβλεπόμενων εργασιών, σύμφωνα με την παρ.1 του οποίου «Μέτρα που αφορούν στη ρύθμιση της κυκλοφορίας, όπως στον καθορισμό των μονόδρομων, ποδηλατοδρόμων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, στην προτεραιότητα οδών, στην αλλαγή της διατομής του οδοστρώματος ή της οδού, στην εγκατάσταση και λειτουργία φωτεινής σηματοδότησης, στον προσδιορισμό και τη λειτουργία των χώρων στάθμευσης οχημάτων σε κοινόχρηστους χώρους και γενικά στον καθορισμό χώρων στάθμευσης και στην επιβολή περιορισμών ή απαγορεύσεων κυκλοφορίας ή στάθμευσης, λαμβάνονται με



αποφάσεις του Περιφερειακού ή Δημοτικού Συμβουλίου στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, **με βάση μελέτες που έχουν εκπονηθεί από ή για λογαριασμό των αρμοδίων Τεχνικών Υπηρεσιών τους**. Οι αποφάσεις αυτές εγκρίνονται από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.»

Όπως αναφέρεται στο υπ' αριθμ. 558439/16.06.2022 έγγραφο της «προκειμένου να εκτελεστεί οποιοδήποτε έργο κατασκευής συντήρησης οδοποιίας, απαιτείται να εξασφαλιστεί αδειοδότηση από τη Διεύθυνση Τροχαίας σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2696/99 δηλαδή του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας. Η διαδικασία που ακολουθείται προκειμένου να εκδοθεί η εν λόγω άδεια είναι η ακόλουθη:

- Ο ανάδοχος συντάσσει τη σχετική μελέτη, η οποία συνοδεύεται από την σύμφωνη γνώμη του ΟΑΣΑ και του ΚΤΕΛ (εάν οι οδικοί άξονες στους οποίους θα γίνουν επεμβάσεις περιλαμβάνουν δρομολόγια αυτών των φορέων).
- Η μελέτη ελέγχεται, θεωρείται από την Υπηρεσία και διαβιβάζεται προς έγκριση στο Περιφερειακό Συμβούλιο
- Η έγκριση του Π.Σ. διαβιβάζεται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, η οποία εκδίδει σχετική απόφαση που ακολούθως διαβιβάζεται στην Τροχαία για να δοθεί η τελική αδειοδότηση. Προφανώς, η Τροχαία εκτιμώντας τις κατά τόπους συνθήκες αλλά και τον χρόνο εκτέλεσης του έργου, μπορεί να τροποποιήσει κατά το δοκούν τους όρους της απόφασης (για παράδειγμα στη Λ. Κηφισού εργασίες εκτελούνται μόνο βραδινές ώρες τις καθημερινές). [...] Συνοψίζοντας όλα τα παραπάνω, προκύπτει ότι καμιά επιπρόσθετη αδειοδότηση δεν απαιτείται προ της συμβασιοποίησης του έργου για την οποία δεν έχει ληφθεί μέριμνα από την Αναθέτουσα Αρχή. Όλες οι αδειοδοτήσεις ζητούνται σε χρόνο μεταγενέστερο της σύμβασης με μέριμνα του Αναδόχου και τη συνδρομή της Αναθέτουσας Αρχής, η οποία αποτελεί και την επισπεύδουσα στην όλη διαδικασία.». Στην παρ. 4.2 «Προθεσμίες» της Ε.Σ.Υ. τίθεται δε αποκλειστική προθεσμία 20 ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή της σύμβασης προκειμένου ο ανάδοχος να υποβάλλει τις προσωρινές κυκλοφοριακές μελέτες και μελέτες σήμανσης.

Εκ των ως άνω παρατεθέντων προκύπτει ότι την ευθύνη για τη σύνταξη της μελέτης κυκλοφοριακών ρυθμίσεων έχει για το συγκεκριμένο έργο ο ανάδοχος, και συνεπώς το διάστημα που θα απαιτηθεί για την έκδοση της σχετικής άδειας και την νόμιμη εκκίνηση των εργασιών συναρτάται άμεσα από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης, ενώ εναλλακτικά η εν λόγω μελέτη –σε συνθήκες κατεπείγοντος- θα μπορούσε να συνταχθεί από την αναθέτουσα αρχή προ της συμβασιοποίησης του εν λόγω έργου, προκειμένου ο ανάδοχος να δύναται να ξεκινήσει εργασίες κατασκευής με την υπογραφή της σύμβασης.

Σε κάθε περίπτωση, υπογραμμίζεται ότι οι υπηρεσίες συντήρησης οδοποιίας αποτελούν πάγιες και διαρκείς ανάγκες των αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων, οι οποίες οφείλουν να προγραμματίζουν έγκαιρα τις προπαρασκευαστικές των διαδικασιών ανάθεσης αυτών ενέργειες, συνεκτιμώντας τυχόν καθυστερήσεις.



Στο πλαίσιο αυτό επισημαίνεται ότι ο ορθός προγραμματισμός των συμβάσεων αφορά τόσο στην έγκαιρη εκκίνηση των διαδικασιών σύναψης, όσο και στην επιλογή των κατάλληλων εργαλείων και μέσων/ διαδικασιών που παρέχονται από το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων προς επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου (βλ. Πράξη 4/2013 Τμήμα IV Ελ. Συν.).

Συνεπώς, ενόψει όλων των προεκτεθέντων, από τα στοιχεία του φακέλου διαφαίνεται ότι δεν τεκμηριώνεται επαρκώς ο προβαλλόμενος ισχυρισμός της αιτούσας ως προς το ότι ο κατεπείγων χαρακτήρας της επικαλούμενης ανάγκης δεν προέκυψε από ευθύνη της Περιφέρειας Αττικής και των αρμόδιων οργάνων της.

(iv) Ως προς την ανάθεση της εξεταζόμενης σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο

Η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης προϋποθέτει τη σωρευτική συνδρομή όλων των προϋποθέσεων που τίθενται από τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016. Λαμβανομένης υπόψη της κρίσης της Αρχής περί μη συνδρομής ορισμένων εκ των απαιτούμενων προϋποθέσεων, όπως αναλυτικά εκτέθηκε ανωτέρω, παρέλκει η εξέταση της συνδρομής της τελευταίας προϋπόθεσης περί του αναγκαίου μέτρου. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που συνέτρεχαν οι λοιπές προϋποθέσεις, η Αρχή θα είχε εξετάσει τη συνδρομή της υποβολής του αιτήματος στο αναγκαίο μέτρο, έχοντας τη δυνατότητα να το περιορίσει στο απολύτως απαραίτητο.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων και με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Αρχή ομόφωνα αποφασίζει: Την απόρριψη του αιτήματος της Περιφέρειας Αττικής και την μη παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την ανάθεση του έργου: «*Συντήρηση οδοστρώματος, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης, των οδικών αξόνων της Λ. Συγγρού, Λ. Πειραιώς, Βασ. Σοφίας, Φειδιππίδου & Μεσογείων αρμοδιότητας Δ.Δι.Μ.Υ Περιφέρειας Αττικής*» συνολικής εκτιμώμενης αξίας 10.585.806,45€ χωρίς ΦΠΑ, λόγω μη συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων υπό του νόμου προϋποθέσεων, ήτοι λόγω μη συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2022

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης

